

GŁOS

KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 33/2008 (2289) Rok L 28.9.2008

*Jezus przyjdzie
nas odnaleźć,
jakkolwiek daleko
będziemy
i przemieni nas
w ogniu miłości.*

św. Teresa z Lisieux

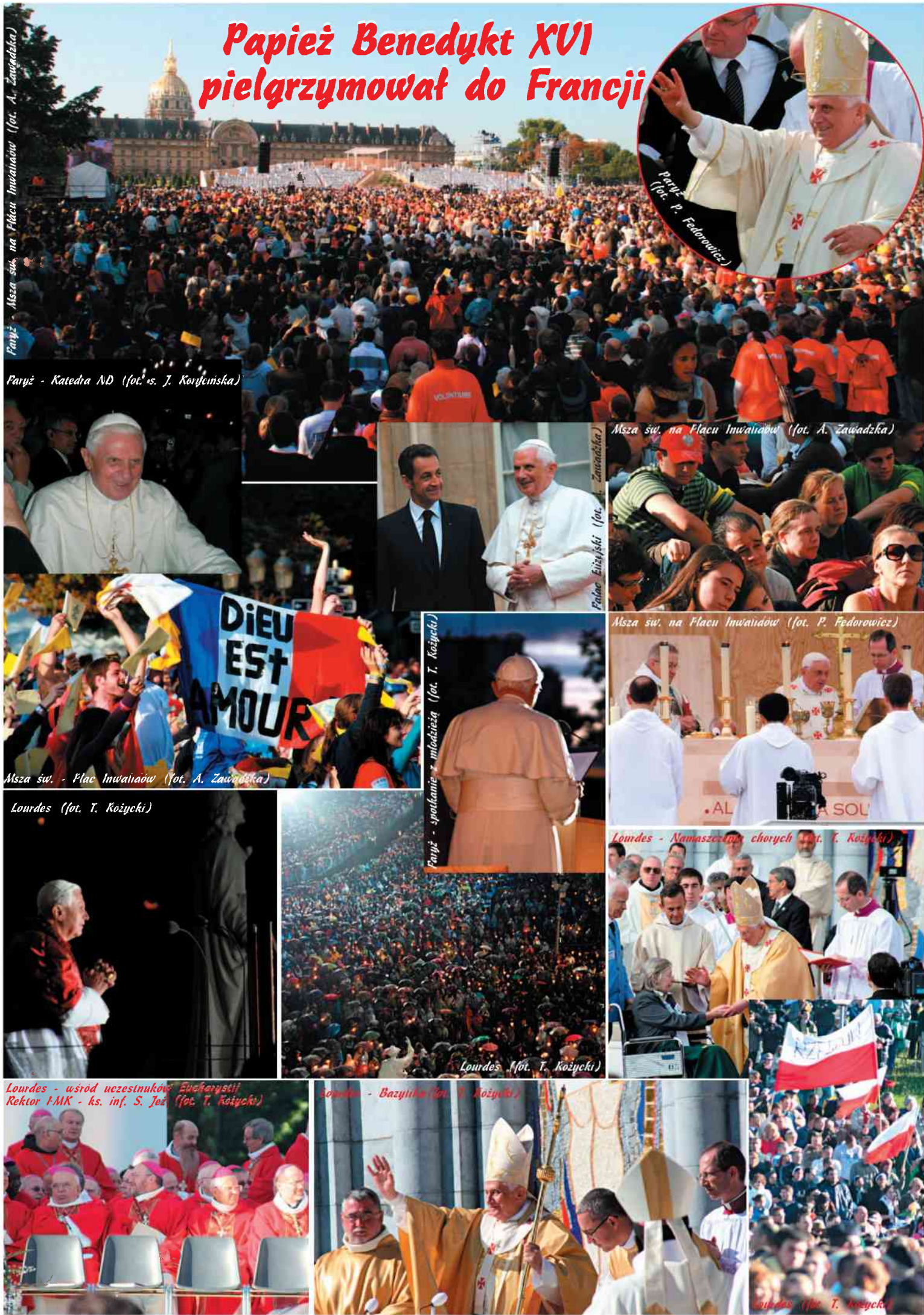
1,40€

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

*Św. Teresa od Dzieciątka Jezus (z Lisieux) -
kościół Trójcy Przenajświętszej - Fulnek, Czechy*

Papież Benedykt XVI pielgrzymował do Francji

Paris - Msza św. na Placu Inwalidów (fot. A. Zawadzka)

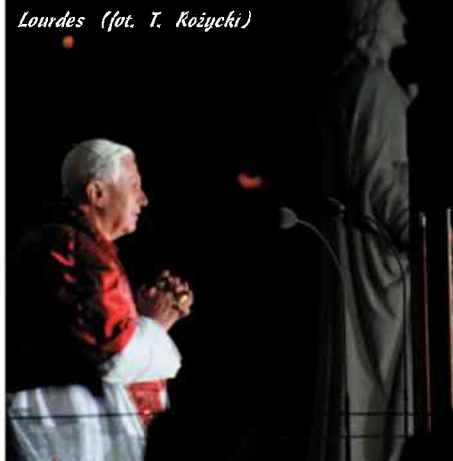
Paris - Katedra ND (fot. ks. J. Korycki)

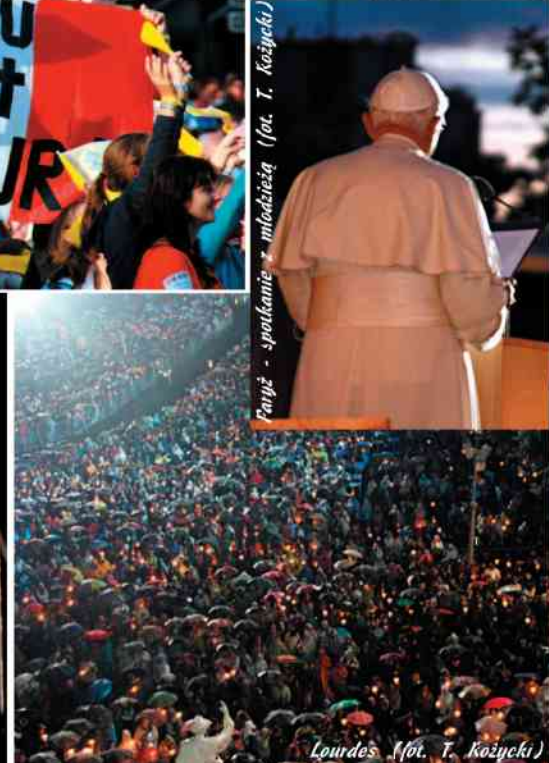
Msza św. na Placu Inwalidów (fot. A. Zawadzka)

Msza św. - Plac Inwalidów (fot. A. Zawadzka)

Lourdes (fot. T. Kozicki)

Paris - spotkanie z młodzieżą (fot. T. Kozicki)

Msza św. na Placu Inwalidów (fot. P. Fedorowicz)

Lourdes - Namaszczanie chorych (fot. T. Kozicki)

Lourdes - wśród uczestników Eucharystii
Rector F.M.K. - ks. inf. S. Jeż (fot. T. Kozicki)

Lourdes - Bazylika (fot. T. Kozicki)

Lourdes (fot. T. Kozicki)

telegram z Pokoleniem J-P II

28 września 2008

Za parę dni minie 30 rocznica pamiętnego wyboru na Stolicę Piotrową kardynała Karola Wojtyły. Ale dlaczego piszę o tym już dzisiaj - jakby na marginesie pielgrzymki do Francji Benedykta XVI? Bo okazuje się, z pewnym jednak zadziwieniem, że większość uczestników ostatnich wydarzeń w Paryżu i Lourdes stanowili nie... emeryci, ale właśnie ludzie młodzi, bardzo młodzi. Bo okazuje się, że o dzisiejszym Kościele powszechnym, o odradzającym się Kościele we Francji, o jego żywotności, entuzjazmie i zaangażowaniu stanowią - już teraz - pokolenia porwane nauczaniem i charyzmatem Jana Pawła II. To dar tamtego pontyfikatu, tamtego człowieka przesądził nie tylko o odzyskaniu niezawisłości przez pół Europy, ale przede wszystkim o odzyskiwaniu wiary, sensu istnienia... nadziei. (P.O.)

Papież Benedykt XVI

pielgrzymował do Francji

Lourdes (fot. T. Kozycki)

Niezwykła wymiana myśli na temat roli religii oraz o tym, jaki kształt powinna przyjąć dziś zasada świeckości państwa, była głównym wątkiem oficjalnego powitania Benedykta XVI przez prezydenta Nicolasa Sarkozy'ego w Paryżu. „Wyzbywać się religii byłoby szaleństwem” - powiedział prezydent Francji w obecności Biskupa Rzymu. Z kolei papież zwrócił uwagę na „nie-

Pałac Elizejski (fot. A. Zawadzka)

zastąpioną rolę religii w kształtowaniu sumień i jej udział w tworzeniu moralnej zgody w społeczeństwie”. Benedykt XVI zapewnił, że bardzo często modli się za Francję, „pomny na to, co dała ona Kościołowi na przestrzeni ostatnich dwudziestu wieków”. Prezydent Sarkozy podkreślił, że papieška pielgrzymka jest wyjątkowym wydarzeniem dla francuskich katolików.

Ciąg dalszy na str.8-9

z satyrycznej teki L.B.

- MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH PLANUJE PODOBNO ZAKUP TAKIEGO NIEWIDZIALNEGO SAMOLOTU. W TEN SPOSOB NIKT Z PAŁACU PREZYDENCCKIEGO NIE ZOBACZY, GDZIE MINISTER UCI...

(Rys. Leszek Biernacki)

POLACY I GRUZINI

Ewa Ziolkowska

Symbolom bohaterkiej obrony Warszawy we wrześniu 1939 roku stała się barykada u zbiegu ulic Grójeckiej i Opaczewskiej - słynna reduta na Ochocie, o którą walki zakończyły się dopiero 27 września, w przeddzień kapi-

tulacji miasta. Bronił jej zaciekle II batalion 41 pułku piechoty „Strzelców Suwalskich”. Od 10 września dowodził nim mjr Artemi Aroniszydze, Gruzin, a ściślej gruziński oficer kontraktowy, pełniący służbę w Wojsku Polskim, za niezłomną postawę odznaczony przez gen. Rómmla krzyżem Virtuti Militari.

Bliskie, przyjazne związki polsko-gruzińskie nie zrodziły się w ciągu ostatnich miesięcy czy lat, mają ponad stuletnią historię. W początkach XX wieku Gruzja stała się przystanią dla wielu Polaków i wspierała nasze dążenia niepodległościowe. Później Polska przyciągnęła gruzińskich oficerów, gdy ich kraj został zaanektowany przez Związek Sowiecki. Gruzini należą do walecznych w kampanii wrześniowej, poległych w Powstaniu Warszawskim, a także więźniów Kozielska i Starobielska.

Polska obecność w Gruzji zaznaczyła się w okresie zaborów, począwszy od końca XVIII. Na Zakaukaziu znaleźli się Polacy siłą wcielani do carskiej armii, byli tam też zsyłani uczestnicy zrywów narodowych, insurekcji kościuszkowskiej, powstań listopadowego i styczniowego. „W pamiętnikach, malujących najbardziej twardy los wygnańców polskich na Sybir po powstaniu 63-go, w pismach, uwydatniających opuszczenie nasze przez świat cały, występuje zawsze sojusznik wygnania - Gruzin, przykuty również jak powstaniec polski do taczki katorżnika...

Ciąg dalszy na str.10-11

LITURGIA SŁOWA

XXVI NIEDZIELA ZWYKŁA ROK A

PIERWSZE CZYTANIE

Ez 18,25-28

Czytanie z Księgi proroka Ezechiela

To mówi Pan Bóg: Wy mówicie: „Sposób postępowania Pana nie jest słuszny”. Słuchaj jednakże, domu Izraela: Czy mój sposób postępowania jest niesłuszny, czy raczej wasze postępowanie jest przewrotne? Jeśli sprawiedliwy odstąpił od sprawiedliwości, dopuszczał się grzechu i umarł, to umarł z powodu grzechów, które popełnił. A jeśli bezbożny odstąpi od bezbożności, której się oddawał, i postępuje według prawa i sprawiedliwości, to zachowa duszę swoją przy życiu. Zastanowił się i odstąpił od wszystkich swoich grzechów, które popełnił, i dlatego na pewno żyć będzie, a nie umrze.

DRUGIE CZYTANIE

Flp 2,1-5

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filipian

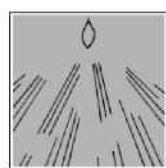
Bracia! Jeśli jest jakieś napomnienie w Chrystusie, jeśli jakaś moc przekonująca Miłości, jeśli jakiś udział w Duchu, jeśli jakieś serdeczne współczucie, dopełnijcie mojej radości przez to, że będziecie mieli te same dążenia: tę samą miłość i wspólnego ducha, pragnąc tylko jednego, a niczego nie pragnąc dla niewłaściwego współzawodnictwa ani dla próżnej chwały, lecz w pokorze oceniając jedni drugich za wyżej stojących od siebie. Niech każdy ma na oku nie tylko swoje własne sprawy, ale też i innych. Niech was ożywia to dążenie, które było w Chrystusie Jezusie.

EWANGELIA

Mt 21,28-32

Słowa Ewangelii według św. Mateusza

Jezus powiedział do arcykapłanów i starszych ludu: „Co myślicie? Pewien człowiek miał dwóch synów. Zwrócił się do pierwszego i rzekł: «Dziecko, idź dzisiaj i pracuj w winnicy». Ten odpowiedział: «Idę, Panie», lecz nie poszedł. Zwrócił się do drugiego i to samo powiedział. Ten odparł: «Nie chcę». Później jednak opamiętał się i poszedł. Któryż z tych dwóch spełnił wolę ojca?» Mówią mu: „Ten drugi”. Wtedy Jezus rzekł do nich: „Zaprawdę powiadam wam: Celnicy i nierządnicę wchodzą przed wami do królestwa niebieskiego. Przyszedł bowiem do was Jan drogą sprawiedliwości, a wyście mu nie uwierzyli. Celnicy zaś i nierządnice uwierzyli mu. Wy patrzyliście na to, ale nawet później nie opamiętaście się, żeby mu uwierzyć”.

HOMILIA

Idź i pracuj w winnicy mojej!

W Ewangelii dzisiejszej słyszymy przypowieść Jezusa o dwóch synach. Synowie pracują w winnicy ojca, więc mają jeden cel, jedno wspólne dobro ich łączy, a przynajmniej powinno.

I oto, kiedy ojciec prosi ich obu o podjęcie pracy w winnicy, słyszymy dwie odpowiedzi, dwie różne reakcje na prośbę ojca: pierwszy odpowiada „Idę, Panie”, a wcale nie poszedł do pracy, a drugi odpowiedział „Nie chcę”, lecz później zastanowił się i jednak poszedł do pracy, posłuchał ojca. To słowo „opamiętał się” jest dziś dla nas bardzo ważne, usłyszeliśmy je, także w pierwszym czytaniu z księgi proroka Ezechiela, który mówi wyraźnie o dwojakim postępowaniu grzesznika wobec dobroci miłosiernego Boga Ojca. Tak więc mówi o człowieku sprawiedliwym, bogobojnym, który w swej... pysze zaczął grzeszyć i później umarł z powodu swoich grzechów, ponieważ nie był w stanie z nich się podźwignąć, i drugi obraz - człowieka grzesznego, dzisiaj powiedziałoby się nie praktykującego, często zapominającego o Bogu, który odwrócił się jednak od swoich grzechów i zaczął żyć według prawa i sprawiedliwości i jak mówi Bóg: „Taki na pewno żyć będzie, a nie umrze.”

Słowo Boże daje nam więc dzisiaj wyśmowne i wyraźne przykłady, jak przemieniać swoje własne życie, jak uczyć się

dobrej odpowiedzi na Bożą wolę w życiu, jak uczyć się w życiu pokory, jak wreszcie uczyć się postawy nawrócenia. Na pewno nie jest to łatwe dla współczesnego człowieka, bo jak to bywa w życiu, jesteśmy trochę jak te krnąbrne i nieposłuszne dzieci, nauczyliśmy się na wezwania ojca odpowiadać „zaraz”, „zrobię to później”, „zaczekaj do jutra” itp. Podobnie dzieje się to na płaszczyźnie wiary, naszego życia wewnętrznego, duchowego. Często pod wpływem pojawiających się pozytywnych emocji (np. rekolekcje, dobre kazanie, pielgrzymka i inne) mówimy Bogu: „Tak, Panie! Już idę, chcę pracować w twojej winnicy, uczyni mnie twoim narzędziem”, jednak potem z różnych względów przechodzi nam znów ten zapał, nie znajdujemy w sobie wystarczającą dużo siły, boimy się konsekwencji, boimy się wyśmiania.

Prośmy więc dzisiaj Jezusa gorąco o siły, o łaski potrzebne nam na każdy dzień naszej pracy w Jego winnicy, to znaczy w Jego Kościele; oczywiście na miarę możliwości każdego z nas i na miarę naszych talentów, którymi Bóg nas obdarzył. Jezus Chrystus zachęca i mówi

dziś do każdego z nas: „Idź i pracuj w winnicy mojej”.

W roku św. Pawła polecamy Bogu szczególnie tych, którzy pracują w krajach misyjnych, w winnicy pańskiej. *Święty Pawle, nie wiem, dlaczego tak trudno znaleźć modlitwy do Ciebie pisane. Może się Ciebie bać, mówią nawet czasem niektórzy, że w Twoich listach ciepła, współczucia, otuchy za mało - przynajmniej w porównaniu z Ewangelią. A może dlatego, że dynamizmem, determinacją w pójściu za Jezusem z Nazaretu przeszedłeś wszystkich z ubiegłych wieków i nadchodzących - od drogi do Damaszku do trąb sądu ostatecznego. Proszę Cię za tymi wszystkimi, którzy trudzą się dla Ewangelii. Wstaw się za nimi, by Twój Mistrz, JEZUS CHRYSOSTUS, dał im choć nieco twego charakteru, zapału, determinacji, a Kościoły nowe rosnąć poczną na Północy, Południu, Wschodzie i Zachodzie „aż po krańce ziemi”.* Amen.

Ks. Maciej Nizio

Mała - wielka święta Teresa z Lisieux

Teresa Błażejewska

Wysławiam Cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi,
że zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroptymi, a objawiłeś je prostaczkom
(Mt 11, 25)

Papież Pius X nazwał Teresę z Lisieux największą świętą czasów współczesnych.

Stworzyła doktrynę teologiczną i duchową, z której czerpią miliony ludzi na całym świecie. I to zarówno w środowiskach prostego ludu, jak i wśród intelektualistów. W odnowie duchowej Teresa z Lisieux przynosi niezwykle cenne ewangeliczne światło, pomagające w rozeznaniu we wszystkich dziedzinach duchowości. Szczególnie czuli są na nie młodzi ludzie będący w różnych wspólnotach, jak i ci, którzy pokochali ją spotkawszy na swej drodze. Do świętości ta młoda karmelitanka doszła przez rozwój duchowy jej własnej drogi, która była jedynie drogą miłości do Jezusa. Wielkość jej polegała na tym, że uznała siebie samą za pyłek, za małą istotę niezdolną do zrobienia niczego ważnego z samej siebie bez Boskiej pomocy. I stąd całkowite poddanie się, zawierzenie, zdanie się na siłę i mądrość umiłowanego Jezusa. Ten atut słabości stał się jej siłą. Otworzyła bowiem drogę dla milionów zwyczajnych ludzi, którzy pragną czegoś więcej od siebie, chcieliby się wznieść ponad własne możliwości, ale poczucie słabości, brak wiary w siebie oraz w to, że można zrobić coś naprawdę ważnego, powoduje zniechęcenie. Święta Teresa wiedziała, że jest mała i słaba, ale wiedziała też coś więcej, że jej słabość może stać się jej siłą, jeśli powierzy swą słabość Bogu, na Nim się oprze i w Nim znajdzie źródło siły. Czyż Bóg nie przychodzi właśnie do słabych? Byłe pozwolić Mu w nas działać. Mała droga świętej Teresy z Lisieux jest przypomnieniem tego, co powiedział Pan Jezus: „Nie lekajcie się, ponieważ Ja jestem z Wami.” Święta Teresa miała odwagę, żeby przyznać się, że jest słaba, że bez oparcia w Bogu nie jest zdolna do niczego. W tym

tkwiła jej mądrość, której źródłem było bezgraniczne umiłowanie Jezusa. To z miłości do Niego potrafiła znieść wszystko. To z miłości do Niego pokonywała niechęć do innych, którzy ją ranili i zamiast gniewu okazywała im sympatię, a nawet czułość. Przyjmowała niesłuszne nagany, niesprawiedliwe pomówienia, ofiarowując je Jezusowi. Często myślimy, że to, co ważne i ciekawe, musi być czymś nadzwyczajnym, budzącym podziw, zachwyt czy uznanie. Teresa z Lisieux pokazuje nam, że może być zupełnie inaczej. Świętość rozumie się jako coś nadzwyczajnego, a Teresa niczego szczególnego nie robiła, ale to, co robiła - robiła z miłością. W tym tkwi tajemnica jej wielkości. I dziś, kiedy ludzie szukają wielkich doznań, uniesień, dążą do tego, by dokonywać rzeczy nadzwyczajnych, by zadziwiać, zaimponować, pokazać swoją niezwykłość i ważność - święta z Lisieux uczy nas, że to wszystko jest mało ważne, że najważniejsza jest szara, często trudna rzeczywistość, którą potrafimy przyjąć z ufnością, miłością, zaufaniem i powierzyć Jezusowi. On przychodzi do nas w tym, od czego chcielibyśmy uciec. Mądrość prawdziwa jest darem płynącym z mocy Ducha Świętego, a jej źródłem jest miłość Boga do człowieka i człowieka do Boga. Z tej mądrości zrodziły się pragnienia św. Teresy, aby wszystkie próby, cierpienia duszy i ciała przetwarzać w ogień miłości i by się podobały Bogu. Kiedy patrzymy na fotografię św. Teresy z Lisieux, która sypie na nas deszcz róż, widzimy młodą karmelitankę pełną delikatności, ciepła i łagodności. Ale Teresa miała także duszę waleczną i silną. Pragnęła być nawet misjonarką. W jej pamiętnikach czytamy: „...odkrywam w sobie także powołanie wojownika, kapłana, apostoła, doktora, męczennika; odczuwam też potrzebę, pragnienie, by dokonać dla Ciebie, Jezu, wszystkich najbardziej bohaterskich czynów... odkrywam w sobie odwagę Krzyżowca, papieskiego Najemnika, chciałabym umrzeć na polu bitwy, broniąc Kościoła. Chciałabym przemierzyć świat, głosić Twoje imię i postawić na niewiernej ziemi Twój zwycięski Krzyż... ale nie wystarczałaby mi jedna misja, chciałabym jednocześnie głosić Ewangelię w pięciu częściach świata, aż po najdalsze wyspy... Chciałabym być misjonarzem nie tylko przez kilka lat, ale od założenia świata aż do jego końca.” Św. Teresa utrzymywała stałą więź duchową i modlitewną z księżmi misjonarzami. Została duchową siostrą kleryka, który przygotowywał się do misji.

Dokończenie na str. 16-17

Życie Kościoła

Watykan

□ „Nie” dla Jahwe. Bóg to Adonai. Kard. Francis Arinze przesłał do wszystkich konferencji episkopatów na świecie rozporządzenie, zgodnie z którym na polecenie Papieża w obrzędach liturgii należy unikać stosowanego dotąd biblijnego imienia Boga: Jahwe - pisze „Tygodnik Powszechny”. Zamiast niego, trzeba używać odpowiednika żydowskiego słowa Adonai, czyli Pan. W liście skierowanym do biskupów Stolica Apostolska przypomina, że zgodnie z hebrajską tradycją imię Boga ma pozostać niewypowiedziane. „Jahwe”, zgodnie z dyrektywą, ma zniknąć z liturgii słowa, pieśni kościelnych i modlitw oraz z tekstów i przekładów biblijnych, gdzie dotąd używano Starotestamentalnego tetragramu JHWH.

Szydlów

□ W Szydlowie, w archidiecezji kowieńskiej, odbyły się główne uroczystości 400-lecia objawień Matki Bożej. Mszy św. z udziałem prezydenta i premiera Litwy, nuncjusza apostolskiego i ogromnej rzeszy wiernych przewodniczył specjalny wysłannik Ojca Świętego, abp Kolonii kard. Joachim Meisner. Delegacji biskupów polskich przewodnił Prymas Polski kard. Józef Glemp. „Niech będzie błogosławiona Matka Jezusa Chrystusa, która tu objawiła się 400 lat temu, a później, 150 lat temu, objawiła się w Lourdes, gdzie przebywał i modlił się Benedykt XVI. Łączymy się duchowo z Następcą św. Piotra i prosimy Matkę Bożą, aby wstawiała się w potrzebach całego świata” - powiedział kard. Glemp. Najslawniejszym dotąd pielgrzymem do tej miejscowości, zwanej „Zmudzką Częstochową” bądź „Zmudzkim Lourdes”, był Jan Paweł II. W czasie jubileuszu na placu przed bazyliką został poświęcony pomnik Sługi Bożego Jana Pawła II.

Gdańsk

□ „Badania naukowe muszą być podporządkowane odwiecznemu prawu naturalnemu” - to jeden z wniosków 11. Europejskiego Kongresu Katolickich Stowarzyszeń Lekarskich. 11. Europejski Kongres Katolickich Stowarzyszeń Lekarskich odbył się w Gdańsku. Do kolebki „Solidarności” zjechało prawie 300 lekarzy, prawników i duchownych z kilkunastu krajów Starego Kontynentu, by dyskutować o wyzwaniach współczesnej biomedycyny. Konferencja, której temat brzmiał: „Prawo naturalne i prawo stanowione we współczesnej medycynie europejskiej”, miała utwierdzić ich w przekonaniu, że tylko poszanowanie zasad Dekalogu może uchronić świat przed aborcją, eutanazją czy klonowaniem ludzi. Dlatego w Gdańsku tak często cytowano piąte przykazanie: „Nie zabijaj!”

z Kraju

□ Lech Kaczyński zakończył dwudniową wizytę na Słowacji, gdzie brał udział w szczycie Grupy Wyszehradzkiej.

□ Wizytę w Warszawie złożył MSZ Rosji Siergiej Ławrow. Rozmawiano o Gruzji i tarczy. Przełomu nie było. Minister nie został przyjęty przez Prezydenta.

□ Donald Tusk ogłosił, że Polska wejdzie do strefy euro w roku 2011. Jarosław Kaczyński ocenił, że jest to „propozycja ryzykowna” i grozi obniżeniem stopy życiowej Polaków. Przejmować się nie należy, bo przecież obietnica perspektywy już po wyborach prezydenckich, więc pewnie wyjdzie z niej tyle, ile z naprawy służby zdrowia czy budowy dróg...

□ Ruszył kolejny proces Kiszczaka. Tym razem oskarżony jest on o „dyskryminację wyznaniową”. Kiszczak w czasach PRL zwolnił z pracy milicjanta dlatego, że wziął ślub kościelny. Kiszczak się nie stawiał, ale proces rozpoczęto.

□ PO dementuje rewelacje posła Palioty o możliwości przyspieszonych wyborów. Tarcia w koalicji jednak istnieją. Ich widocznym elementem stała się kłótnia pomiędzy posłami Julią Piterą (PO) i Eugeniuszem Kłopotkiem (PSL). Pitera, tropiąc afery, oskarżyła Kłopotka, że mógł interesownie interweniować w sprawie biznesmena, któremu lokalne władze odcięły stację benzynową od drogi. Kłopotek zarzucił Piterze kłamstwo i zażądał przeprosin, a w przypadku odmowy zagroził rozpadem koalicji. Trwają spekulacje, czy jest to akcja Platformy - odbierania ludowcom elektoratu, czy też może pierwsze oznaki, że PSL spuszcza ratunkową szalupę, spodziewając się, że rząd powoli zacznie tonąć?

□ Kłóci się nie tylko koalicja, choć do sporów na linii rząd - prezydent już przywykliśmy. Niestety, prezydencka kampania wyborcza przekłada się na jakość naszej polityki zagranicznej. Ostatnio trwa spór o to, czy MSZ „Zdradek” Sikorski, informując w ostatniej chwili prezydenta o swojej wizycie na Białorusi, uczynił Lechowi Kaczyńskiemu honor, czy też spełnił tylko konstytucyjny obowiązek. Sikorski twierdzi, że prezydent w ogóle nie musiał informować.

□ Sikorski oświadczył, że prezydent powinien być jak brytyjska królowa i nie wtrącać się do polityki zagranicznej. Zgoda, ale pod warunkiem, że wprowadzimy monarchizm.

□ Premier Donald Tusk zaproponował chemiczną kastrację pedofilów. Ideę taką popiera 83% ankietowanych. Jeszcze raz okazuje się, że premier zawsze staje po stronie... opinii publicznej.

□ Sejm głosuje nad obywatelskim projektem uczynienia ze święta Trzech Króli dnia wolnego od pracy. Projekt zyskał poparcie 500 tys. Polaków. Platforma wprowadziła dyscyplinę głosowań i na-

kazała podnosić rękę przeciw temu pomysłowi.

□ 34% Polaków negatywnie ocenia rolę USA na świecie. Widać, że jesteśmy coraz bardziej „w Europie”. Przy najmniej pod tym względem za „komuny” było lepiej...

□ Były MSZ Niemiec, socjaldemokrata Egon Bahr, podczas wykładu w Dreźnie skrytykował Polskę za „tarczę antyrakietową” i oświadczył, że staliśmy się „protektorem amerykańskim”. Mimo wszystko brzmi lepiej niż... protektorat niemiecki.

□ Ks. bp Zygmunt Zimowski, duszpasterz Polaków za granicą, wydał list pasterski, w którym wzywa rodaków na całym świecie do „obrony krzyża Chrystusowego w codziennym życiu”. Bp Zimowski przypomina także o rocznicach 30-lecia powołania Karola Wojtyły na papieża i 90-lecia niepodległości.

□ Z okazji 90-lecia odzyskania niepodległości prezydent Lech Kaczyński organizuje specjalny bal. Zaproszono na niego przedstawicieli 55 krajów.

□ Polski kontyngent pokojowy w Czadzie osiągnął już zdolność operacyjną. Do Czadu wystaliśmy 400 żołnierzy. Więcej wojska wysłała tylko Francja. □ Platforma znalazła sposób na obejście prezydenckiego weta w sprawie ustawy o służbie zdrowia. Szpitale mają zostać przemianowane na spółki prawa handlowego.

□ IPN ustalił, że wbrew oficjalnej wersji o wypadku, ks. Stefan Niedzielak został w 1989 roku zabity. Mordercą był b. funkcjonariusz SB, a później policjant Komendy Stołecznej. Prokuratura IPN nadal zbiera akta.

□ Rzecznik PiS Adam Bielan przyglądał się kampanii wyborczej w USA. Skutki już są. Po powrocie do Polski stwierdził, że wobec b. MSZ Anny Fotygi „stosowano seksizm”. Warto dodać, że Bielan przyglądał się konwencji Baracka Obamy, co sporo wyjaśnia.

□ Prezes PeKaO S.A., a wcześniej premier z Kongresu Liberalno-Demokratycznego i mentor Donalda Tuska - Jan Krzysztof Bielecki, szykowany jest przez PO jako kandydat na nowego komisarza europejskiego.

□ Sikorski broni Nicolasa Sarkozy'ego przed krytyką sekretarza generalnego NATO. Jaap de Hoop Scheffer stwierdził, że porozumienie zawarte przez prezydenta Francji z Rosją jest nie do przyjęcia, a UE posłała na zbyt duże ustępstwa wobec Moskwy. Sikorski twierdzi, że „prezydencja francuska działa energicznie i osiągnęła maksimum”.

□ Partia Demokratyczna nadal istnieje. Okazuje się, że nawet zwołali zjazd. Data symboliczna - 13 grudnia.

□ W Gdyni odbywa się XXXIII już Festiwal Polskich Filmów Fabularnych.

Świat po Gruzji

Wojciech Turek

Po upływie miesiąca od wybuchu błyskawicznej wojny rosyjsko-gruzyńskiej obraz powoli krystalizuje się. Nawet w Polsce sytuacja wraca do normy, to znaczy konsoliduje się jeden wielki obóz proamerykański.

Rządząca Platforma Obywatelska zaakceptowała tarczę antyrakietową na warunkach amerykańskich i musi - chcąc nie chcąc - uznać fiasko starań o poprawę relacji Polski z Rosją. Nawet Adam Michnik, który od lat misję nawrócenia Rosji na liberalizm traktuje jako najważniejszy cel w życiu, chwilowo jakby zmienił zdanie - krytykując „polskie Guantanamo” - niedawno wrócił na zajmowane wcześniej pozycje proamerykańskie. Jak kilka lat temu poparł inwazję anglosasko-polską na Irak, tak teraz jednoznacznie poparł prezydenta Gruzji (czyli Stany Zjednoczone) w ich konflikcie z Rosją. Naprawdę musiał się Naczelny „Gazety Wyborczej” przejąć obroną Micheila Sakaaszwilego, skoro zdobył się - po tylu latach jadawitej krytyki - na osobistą pochwałę prezydenta Lecha Kaczyńskiego za to, że tenże jednoznacznie poparł prezydenta Gruzji, czego - nawiasem mówiąc - nie uczynił bodajże żaden inny przywódca na świecie, oprócz prezydenta Busha.

Obraz świata wyłaniającego się z zamieszania wywołanego konfliktem na Kaukazie z pewnością ucieszyłby zmarłego w 1979 roku Zygmunta Berezowskiego, polityka związanego ze Stronnictwem Narodowym i - moim zdaniem - wybitnego myśliciela oraz analityka. Berezowski już w latach 60. ubiegłego stulecia prorokował rozpad systemu jałtańskiego. Na jego gruzach miał powstać świat wielobiegunowy. Obok Stanów Zjednoczonych i Rosji miała powstać zjednoczona Europa jako samodzielny czynnik w polityce światowej. I taki właśnie obraz wyłania się „po Gruzji”. Na pewno zmianą numer jeden jest powrót Rosji do gry. Moskwa przeprowadziła sprawną operację wojskową i bez przeszkód osiągnęła zamierzony cel. Zmianą numer dwa jest pojawienie się Europy jako potencjalnie samodzielnego czynnika politycznego. Oczywiście, Europa odegrała ważną rolę m.in. z tego powodu, że prezydent Bush już praktycznie żegna się z polityką. Jednakże stanowisko Europy nie było tożsame ze stanowiskiem amerykańskim, a ponadto wcale nie było przesądzone, czy Europa potrafi przemawiać jednym głosem. Na szczęście potrafiła. Nie trzeba mieć daru wyobraźni, aby w kontekście tego, co się dzieje w polityce międzynarodowej, ubolewać nad wynikiem referendum w Irlandii. Jakże inaczej wyglądałaby pozycja Europy, gdyby posiadała ona swojego *quasi* ministra spraw zagranicznych. Wszystkim (licznym w Polsce) głosicielom „zagrożenia niemieckiego” polecam uwadze fakt, że w tak ważnym momencie, Niemcy nie

tylko nie odegrały żadnej „dywersyjnej” roli jakiejś prorosyjskiej „piątej kolumny”, ale wręcz przeciwnie, Angela Merkel wykonała znaczący krok naprzód, oświadczając jako pierwsza, że Gruzja powinna zostać przyjęta do NATO. Jeśli już ktoś odgrywa rolę prorosyjskiej „piątej kolumny”, to raczej prawicowy przywódca Włoch Silvio Berlusconi.

Zrozumienie tego, że Rosja jest samodzielnym czynnikiem politycznym, zaś między Europą a Rosją znajduje się rozległy obszar „ziemi niczyjej”, którą Rosja będzie chciała sobie podporządkować, nie musi oznaczać dążenia do zaostrzenia konfliktu z naszym wschodnim sąsiadem. Przywódcy europejscy (Sarkozy, Merkel) doskonale rozumieją, że z Rosją trzeba wypracować jakieś *modus vivendi*, ponieważ ani Europie ani Rosji nie opłaca się - na dłuższą metę - nakładanie na siebie sankcji. Tego niestety nie rozumieją polscy przywódcy, ale to nie jest żadna sensacja, tylko fakt powszechnie znany. Polska będzie - co łatwo przewidzieć - broniła Sakaaszwilego „jak niepodległości”, co skutkować będzie zaostrzeniem relacji z Rosją, która stanowczo domaga się zmiany na stanowisku prezydenta Gruzji.

Najbliższe tygodnie pokażą, czy polityka Europy (Sarkozy'ego i Merkel) rozmawiania z Rosją przyniesie efekty. Jeśli Rosja wycofa się z terytorium Gruzji właściwej, będzie to sukces Europy i prawdopodobnie wojska Unii wkroczą do strefy buforowej. Co dalej z Osetią i Abchazją, trudno przewidzieć. Na pewno Rosja dysponuje nie tylko argumentem w postaci faktu dokonanego (uznaniem niepodległości tych krajów), ale również możliwością odwołania się do przypadku wcześniejszego uznania niepodległości Kosowa. Pisałem już kilka lat temu, że demoralizacja polityki międzynarodowej zapoczątkowana inwazją na Irak, może zaowocować chaosem i sobiepaństwem. Łatwo jest burzyć i psuć. Trudniej naprawiać i budować. Prawda, że Rosja zachowała się na Kaukazie jak przysłowiowy słoń w sklepie z porcelaną, ale nawet gdyby Rosja była aniołem, nie oznaczałoby to końca zadawnionego i odwiecznego konfliktu na Kaukazie.

Zmiana na stanowisku prezydenta Gruzji mogłaby umożliwić nawiązanie dialogu gruzińsko-rosyjskiego, pod patronatem Europy. Nie wyobrażamy sobie, że Rosja - po wygranej wojnie z Sakaaszwilim - zechce z nim rozmawiać. Dlatego podtrzymywanie „na siłę” Sakaaszwilego nie przybliży kompromisu. Sakaaszwili nie jest tym samym, co Gruzja. Jest to polityk, który popełnił ogromny błąd, prowokując Rosję do agresji. Po co było drażnić Niedźwiedzia? Nie, nie chodzi o to, by Niedźwiedziowi ustępować. Europa to rozumie, stąd rewizja wcześniej zajmowanego, wstrzemięźliwego stanowiska i dążenie do wypełnienia strefy buforowej (przyjęcie Finlandii, Gruzji do NATO, otwarcie na Ukrainę, nawet na Białoruś). Sztuka polityki polega na umiejętności odróżnienia tego, co jest nieodpowiedzialnym drażnieniem Niedźwiedzia, od tego, co służy zabezpieczeniu nas przed jego gniewem i agresją.

ze świata

□ Dużym osobistym sukcesem Benedykta XVI zakończyła się jego wizyta w Paryżu i Lourdes.

Na kościelne uroczystości przybyło znacznie więcej pielgrzymów, niż się spodziewano. Prezydent Nicolas Sarkozy obiecał wprowadzać „pozytywny laicyzm”, który ma cechować tolerancję. Wobec religii oczywiście.

□ Przedstawiciele krajów NATO spotkali się w Tbilisi. Sprawie Gruzji będzie też poświęcony szczyt ministrów obrony państw NATO w Londynie. Szczyt ma określić zasady współpracy z Gruzją. Rosjanie wycofują się, ale na terenach Osetii i Abchazji zdublowali obecność swoich wojsk. Zamierzają także podpisać z separatystami układ o pomocy i przyjaźni. Obydwie gruzińskie prowincje chcą też włączenia do WNP i ZBiR-a.

□ Koniec pomarańczowej koalicji na Ukrainie. Drogi prezydenta Juszczenki i premier Tymoszenko rozeszły się ostаточно.

□ Upadek amerykańskiego banku inwestycyjnego Lehman Brothers spowodował kryzys finansowy i spadek wskaźników giełd na całym świecie.

□ Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy chce pozbawić rosyjską delegację pełnomocnictw. Rosjanie grożą całkowitym wystąpieniem z tej instytucji.

□ W Osetii ponownie zatrzymano pod zarzutem możliwego szpiegostwa polskich dziennikarzy. Po przesłuchaniu i skasowaniu zrobionych wcześniej zdjęć zostali oni zwolnieni.

□ Prezydent Miedwiedjew stwierdził, że „sąsiedzi Rosji są krajami bliskimi i stanowią strefę jej interesów”.

□ Na Litwie rozpoczęła się już oficjalna kampania wyborcza. Wybory parlamentarne odbędą się 12 października. Największe szanse mają konserwatyści, socjaldemokraci, Partia Pracy i Porządek i Sprawiedliwość. Polska Akcja Wyborcza chce przekroczyć 5% próg. W wyborach zarejestrowano 21 partii, których przedstawiciele walczą o 141 miejsc w litewskim Sejmie.

□ UE dyskutuje nad zawieszeniem sankcji wobec Białorusi. Sprawdzianem intencji Mińska, który uwolnił ostatnio więźniów politycznych, mają być przeprowadzane 28 września wybory.

□ Rosjanie wystali do Wenezueli strategiczne bombowce TU-160. Chavez urósł i na razie pogonił z kraju ambasadora USA.

□ USA zerwały stosunki dyplomatyczne także z Boliwią. W kraju tym prezydent Evo Morales naśladuje Chaveza i jego zwolennicy wprowadzają socjalizm. W kraju doszło do starć lewicy z opozycją. Zginęło 30 osób.

□ W Indiach trwają ataki na katolików. Tylko w jeden dzień sprofanowano 30

kościółów. Biskupi tego kraju protestują.

□ USA zagroziły Iranowi dalszymi sankcjami. Teheran po raz kolejny uniemożliwił międzynarodową kontrolę swoich programów nuklearnych.

□ 1,5 tysiąca rosyjskich żołnierzy Floty Czarnomorskiej stacjonującej na Krymie ma także obywatelstwo Ukrainy.

□ Komisja Europejska przyznała Gruzji pół miliarda euro pomocy na dwa lata, celem stabilizacji gospodarki.

□ Prezydent Litwy Valdas Adamkus opowiedział się za jak najszybszym przyjęciem Gruzji do NATO.

□ Rumuni ogłosili, że też chcą do strefy euro. Podają jednak datę 2014 roku. Podobno „drogi przywódca” Korei Kim

□ Dzong II jednak jeszcze żyje. Miał udar, ale operowali go ściągnięci z Chin lekarze.

□ Do zamieszek doszło w Turkmenistanie. Oficjalna wersja mówi o starciach milicji z gangami narkotykowych przemysłowców. Nieoficjalnie mówi się o islamistach.

□ W tunelu pod La Manche wybuchł pożar. Podobno wypadek, ale warto zwrócić uwagę na datę - 11 września.

□ Robert Mugabe dzieli się władzą w Zimbabwie z opozycją. Porozumieniu patronuje prezydent RPA Mbeki. UE obiecuje zawieszenie sankcji.

□ Mauretania oskarżyła Al-Kaidę o atak i śmierć swoich 22 żołnierzy.

□ W Indonezji w związku z obchodami Ramadanu rozdeptano 23 osoby.

□ Gubernator chińskiej prowincji Xin-jang, którą zamieszkują Ujgurzy, oskarżył Zachód o „prowokowanie niepokojów”. Ujgurzy są muzułmanami.

□ USA podpisały umowę o współpracy wojskowej z Indiami. Dyscyplinowanie Pakistanu?

□ Holandia zablokowała znowu wejście w życie umowy stowarzyszeniowej UE z Serbią. Haga żąda odnalezienia i aresztowania gen. Radko Mladicia.

□ Niemiecki rząd wyraził zirytowanie wystąpieniem ambasadora USA w Szwecji, który namawiał Sztokholm do zablokowania gazociągu północnego po dnie Bałtyku.

□ Włoski dziennik „Corriere de la sera” twierdzi, że rozpoczęty w Polsce proces Jaruzelskiego to ciąg dalszy „inkwizycji braci Kaczyńskich”. Nie zauważyli, że od roku rządzi już Tusk?

□ Huragan Ike zabił w USA 5 osób i spowodował gigantyczne straty materialne. Bez prądu było milion ludzi. Wcześniej Ike zabił 7 ludzi na Kubie.

□ W Permie rozbił się Boeing należący do Aeroflotu. Zginęło 80 osób.

□ Czego się nie robi, by wyciągać pieniądze od obywateli. We Francji wprowadza się „podatek piknikowy”. Oficjalnie chodzi rzecz jasna o... środowisko.

Ciąg dalszy ze str. 3

Papież pielgrzymował do Francji

Uroczystość powitania w Pałacu Elizejskim

Na dziedzińcu Benedykt XVI został powitany przez Gwardię Narodową, a po chwili wraz z prezydentem Francji udał się na rozmowę „w cztery oczy”. Choć miała trwać kilka minut, przedłużyła się o pół godziny. Następnie w wielkiej sali prasowej Pałacu na Papieża czekał członkowie francuskiego rządu, przedstawiciele Episkopatu oraz wybitne osobistości francuskiego życia publicznego. Tutaj w swym przemówieniu powitalnym prezydent Sarkozy przeszedł do tematu „świeckości pozytywnej”. Nazwał ją istotnym elementem demokracji. „Dialog z religiami oraz dialog między religiami jest najważniejszym wyzwaniem rozpoczynającego się stulecia” - zaznaczył. „Religie, a szczególnie chrześcijaństwo, z którym dzielimy długą historię, jest żywym dziedzictwem refleksji i myśli, nie tylko o Bogu, ale także o człowieku i o społeczeństwie. (...) Szaleństwem byłoby odrywanie się od religii, a mówiąc wprost, byłoby to błędem przeciwko kulturze i myśli. Oto, dlaczego mówię o świeckości pozytywnej” - deklarował Sarkozy.

fol. A. Zawadzka/MythePresse

Mówiąc o swej pielgrzymce do Francji, Benedykt XVI podkreślił, że pragnie dołączyć do rzeszy pielgrzymów, którzy - powodowani wiarą i miłością - podążają zewsząd do maryjnego sanktuarium w Lourdes.

Natomiast odpowiadając prezydentowi, zgodził się z potrzebą podjęcia na nowo refleksji nad prawdziwym sensem i znaczeniem pojęcia „świeckości”. „W sprawie relacji między sferą polityczną i religijną, już Chrystus dał nam jasne rozwiązanie, gdy powiedział: «Oddajcie Cesarzowi, co cesarskie i Bogu, co boskie»” - podkreślił papież, dodając, że w relacjach Kościół - państwo „nieufność z przeszłości przekształciła się stopniowo w dialog spokojny i pozytywny...”. Podkreślając konieczność „rozdzielenia sfery politycznej i religijnej”, papież dodał jednak, że „trzeba sobie wyraźniej uświadomić, że religia odgrywa niezaprzeczalną rolę w formowaniu sumień oraz że może przyczynić się, wraz z innymi czynnikami, do stworzenia podstawowego konsensusu etycznego w społeczeństwie”. Benedykt XVI zauważył też, że przewodnictwo Francji w Unii Europejskiej jest okazją dla tego państwa do „zaświadczenia o przywiązaniu Francji do praw człowieka i do ich szerzenia dla dobra jednostki i społeczeństwa”. Przypomniał o niezbywalnych prawach osoby ludzkiej, które Unia Europejska winna szczególnie szanować: od chwili poczęcia aż do naturalnej śmierci. Mówił też o prawie do swobodnego kształcenia, życia w rodzinie, prawie do pracy i prawie do wyznawania religii. „Niech Bóg błogosławi Francję i wszystkich Francuzów!” - zakończył swe przemówienie papież.

Entuzjastyczne powitanie Papieża w Paryżu

Podczas swej wizyty w Paryżu papież powiedział, że „poszukiwanie Boga i gotowość do spotkania z Nim pozostaje dziś nadal podstawą wszelkiej prawdziwej kultury”. Biskup Rzymu mówił o tym w bardzo wnikliwych rozważaniach teologicznych wobec 700 przedstawicieli francuskiego świata kultury i polityki. Spotkanie odbywało się w Kolegium Ojców Bernardynów, historycznym gmachu wzniesionym w 1247 r. przez cystersów. Papieża powitał tu przewodniczący Konferencji Epi-

skopatu Francji, arcybiskup Paryża Andre Vingt-Trois. W rozważaniach na temat źródeł teologii i kultury zachodniej Benedykt XVI podkreślił, że „do Boga można również dojść drogą rozumu”. Gdyby kultura europejska pojmowała dziś wolność jako całkowity brak więzów, byłoby to fatalne i w sposób nieunikniony sprzyjało fanatyzmowi i samowoli. Papież dodał, że „nasze pokolenie stoi wobec wyzwania dwóch skrajności: z jednej strony subiektywnej samowoli, z drugiej fundamentalistycznego fanatyzmu”.

Nieszpory w katedrze Notre-Dame

Kolejnym punktem piątkowego programu były nieszpory w katedrze Notre-Dame z udziałem duchowieństwa, sióstr za-

fol. T. Kozycki

konnych i seminarzystów. Wśród obecnych nie zabrakło przedstawicieli innych Kościołów i wspólnot chrześcijańskich. Swoją homilię Benedykt XVI poświęcił obecności Boga i Jego słowa pośród wspólnoty wierzących. Punktem wyjścia papieskich rozważań była sama katedra Notre-Dame: znak obecności Boga pośród ludzi, zdumiewające połączenie ducha i materii, namacalne świadectwo wiary średniowiecza. „Wasza katedra - powiedział Ojciec Święty - jest żywym hymnem z kamienia i światła ku chwale tego jedyne w historii ludzkości wydarzenia: wejścia odwiecznego Słowa Bożego w dzieje ludzi”. W pełni czasów przychodzi Ono, by ich odkupić przez złożenie ofiary z samego siebie na krzyżu. Papież wskazał na znaczenie Słowa Bożego w życiu kapłanów, seminarzystów i osób konsekrowanych. „Drozy bracia kapłani! - powiedział Benedykt XVI. - Nie obawiajcie się poświęcać wiele czasu na lekturę Pisma, na medytację i modlitwę brewiarzową. Niemal niepostrzeżenie Słowo czytane i rozważane w Kościele oddziałuje na was, dokonując w was przemiany”. „Wam to Słowo zostaje powierzone jako drogocenne dobro - powiedział Ojciec Święty do seminarzystów. - Będziecie przechowywać depozyt tego skutecznego Słowa, które czyni to, co mówi. Podsycajcie w sobie zawsze zamiłowanie do Słowa Bożego!” - zachęcił Papież. Przypomniał następnie, że zakonnicy, zakonnice i wszystkie osoby konsekrowane w szczególny sposób żyją Mądrością Boga, wyrażoną w Jego Słowie. „Waszym jedynym bogactwem - prawdę mówiąc jedynym, które pokona wieki i zasłonę śmierci - jest Słowo Pana” - podkreślił Benedykt XVI.

Papież do młodzieży: Odważnie dzielcie się wiarą

Duch Święty i krzyż to skarby, które wam przekazuję. Nigdy o nich nie zapominajcie - powiedział Papież do młodzieży jeszcze przed katedrą Notre-Dame, gdzie żywiołowo witały go tysiące młodych ludzi. W swym rozważaniu z tej okazji odwołał się do aspiracji każdego młodego człowieka, do upragnionej przez niego miłości i budzącej jego zainteresowanie prawdy. Właśnie ze względu na owo niezaspokojone pragnienie prawdy i miłości bardzo ważne jest, aby każdy na nowo odkrył znaczenie Ducha Świętego. „Duch wprowadza nas w zażyłą relację z

Bogiem. Może otworzyć wasze serca na dar autentycznej miłości" - wskazał Papież. Zapewnił też młodych, że w swej drodze do dojrzałości mogą polegać na łasce Ducha Świętego, którą otrzymali w sakramencie bierzmowania. Odpowiedzią na pragnienie prawdy jest natomiast mądrość, która objawiła się w krzyżu Chrystusa. „Wielu z was nosi na szyi łańcuszek z krzyżem - powiedział Ojciec Święty. - Ja także go noszę, jak zresztą wszyscy biskupi. Nie jest to ozdoba ani klejnot. Jest to cenny symbol naszej wiary, widzialny i materialny znak zjednoczenia z Chrystusem”. Benedykt XVI przypomniał, że dla chrześcijan krzyż jest symbolem mądrości Boga i Jego nieskończonej miłości. Objawiła się ona w zbawczym darze Chrystusa, który umarł i zmartwychwstał za życie świata, a zwłaszcza za życie każdego i każdej z nas. „Niech to poruszające odkrycie przynagla was do szanowania krzyża i oddawania mu czci! - zachęcił Papież młodych Francuzów. - To nie tylko znak waszego życia w Bogu i waszego zbawienia. Jest on także - i wy to rozumiecie - niemym świadkiem cierpień ludzi, a zarazem jedynym, bezcennym wyrazem wszystkich ich nadziei”. „Wiem - mówił Ojciec Święty, - że oddawanie czci krzyżowi naraża też niekiedy na szyderstwo, a nawet prześladowania. Krzyż w pewnym sensie wystawia człowieka na niebezpieczeństwo. Jednak również, i to przede wszystkim, umacnia łaskę Bożą oraz potwierdza nasze zbawienie. Dziś wieczorem powierzam wam krzyż Chrystusa” - powiedział Benedykt XVI młodzieży. Żegnając się z nią, Papież przypomniał, że typowa dla młodego wieku wspaniałomyślność powinna się również wyrażać w odważnym dzieleniu się wiarą. Zapewnił młodych, że sam Duch Święty da moc ich świadectwu, kiedy swym kolegom i krewnym będą opowiadać o Chrystusie. Młodzież żegnała Papieża, żywiołowo skandując po włosku jego imię. Kilkunastu szczęśliwców Benedykt XVI osobiście pozdrowił, podchodząc do pierwszego rzędu.

Wizyta w Instytucie Francuskim

Na prestiżową instytucję naukową grupuje 5 akademii, w tym Akademię Nauk Moralnych i Politycznych, której członkiem jest od 1992 r. Joseph Ratzinger. Ojciec Święty wpisał się tu do złotej księgi Instytutu, umieszczając tam po łacinie pierwsze słowa Ewangelii św. Jana: „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga i Bogiem było Słowo”. Odsłonił także pamiątkową tablicę, co stało się okazją do ponownego wyrażenia przez Benedykta XVI fascynacji kulturą francuską. „Z przyjemnością korzystam z nadarzającej się okazji, by przypomnieć, że łączą mnie silne więzi z kulturą francuską, dla której żywię ogromny podziw - wyznał Benedykt XVI. - Spotkanie z kulturą francuską miało szczególne znaczenie dla mojego rozwoju intelektualnego. Pragnę, zatem wyrazić wobec niej wdzięczność - wdzięczność osobistą, a także jako następcę Piotra”. Wizyta w Instytucie Francuskim odbyła się w drodze na główne wydarzenie dnia - uroczystą liturgię na Placu Inwalidów.

Msza św. na placu Inwalidów

Onabranie odwagi w kroczeniu za Chrystusem zaapelował w Paryżu do francuskich katolików Benedykt XVI w cza-

sie Mszy św. na placu Inwalidów w Paryżu. Ojciec Świętego wytano entuzjastycznie. Jeszcze większy entuzjazm wzbudziły jego słowa. W homilii Benedykt XVI mówił o właściwej drodze prowadzącej człowieka do Boga. Poruszył też kwestię powołań. „W tym miejscu, drodzy wierni z Paryża i regionu paryskiego, a także wy wszyscy, którzy przybyliście z całej Francji i innych sąsiednich krajów, pozwólcie, że ufny w wiarę i wielkoduszność młodych ludzi zastanawiających się

nad powołaniem zakonnym czy kapłańskim, zwrócę się do nich z apelem: Nie bójcie się! Nie obawiajcie się oddać waszego życia Chrystusowi! Nic nie zastąpi nigdy posługi kapłanów w Kościele! Nic nie zastąpi nigdy Mszy dla zbawienia świata! Drodzy młodzi i nie tylko młodzi, którzy mnie słuchacie! Nie pozostawiajcie Chrystusowego wezwania bez odpowiedzi.” - apelował Papież. „Z niezachwianą nadzieją na wieczną obecność Boga w każdej z naszych dusz; z radością, płynącą ze świadomości, że Chrystus jest z nami aż do końca czasów; z mocą, jaką Duch daje wszystkim, którzy pozwalają, by w nich działał - powierzam was, drodzy chrześcijanie Paryża i Francji, przemożnemu, miłosiernemu działaniu Boga Miłości, który umarł za nas na krzyżu i zwycięsko zmartwychwstał w poranek paschalny. Wszystkim ludziom dobrej woli, którzy mnie słuchają, powtarzam za św. Pawłem: Wystrzegajcie się oddawania czci bożkom, nie ustawajcie w czynieniu dobra!” - wołał Ojciec Święty.

Papież Benedykt XVI w Lourdes

Papież, przemieszczając się papamobile, odbył trzy pierwsze etapy drogi jubileuszowej - 150. rocznicy objawień Matki

Bożej św. Bernadecie Soubirous. Z rąk przełożonej klasztoru sióstr szarytek z Nevers, do którego wstąpiła św. Bernadeta, Ojciec Święty otrzymał w Le Cachot różaniec i notatnik z osobistymi zapiskami św. Bernadety. Na zakończenie Papież odmówił modlitwę jubileuszową i „Zdrowaś Mario”. Kiedy wjeżdżał na teren sanktuarium, dziewczynka w stroju św. Bernadety podała Ojcu Świętemu wodę ze źródła, które wytrysło w czasie objawień w 1858 r. Benedykt XVI zapalił świecę, która została umieszczona na szczycie wielkiego świecznika, po czym uklęknął i modlił się.

Dokończenie na str. 10

Dokończenie ze str. 8-9

Papież pielgrzymował do Francji

Następnie odmówił modlitwę jubileuszową. Przekazał swój dar - wieczną lampkę dla grotty i udzielił błogosławieństwa. Powrócił do Sanktuarium o godz. 21.50, aby uczestniczyć w zakończeniu procesji maryjnej z lampionami na placu Różańcowym. Papież wygłosił tu swe pierwsze przemówienie w Lourdes. Zaznaczył, że Biblia ukazuje Maryję jako znak zwycięstwa miłości, dobra i Boga, dającego naszemu światu tak bardzo potrzebną nadzieję. Przypominając historię objawień w Lourdes, wskazał, że ich treścią były prawdy dotyczące modlitwy, pokuty i nawrócenia. Od 150 lat Lourdes jest jednym z miejsc, które Bóg wybrał, aby tam odzwierciedlił się szczególny blask Jego piękna. Jest to miejsce niezwykle bliskości między niebem a ziemią. Ojciec Święty przypomniał również, że Lourdes jest też szczególnym miejscem krzewienia modlitwy różańcowej. Ma ona w istocie charakter teocentryczny - Maryja pomaga nam w kontemplacji życia swego Syna. Prawdę tę uwypuklił Jan Paweł II, wzbogacając różaniec o rozważanie tajemnic światła. „Oby Lourdes, ziemia światła, nadal było szkołą, gdzie można uczyć się modlitwy różańcowej, która wprowadza ucznia Jezusa, w obecności Jego Matki, w autentyczny i serdeczny dialog z Mistrzem!” - zaapelował Benedykt XVI.

Msza św. na błoniach w Lourdes

Benedykt XVI nawiązał w homilii do obchodzonego w Kościele powszechnym święta Podwyższenia Krzyża i wskazał na Maryję, która wprowadza w tajemnice wiary. Papież zazna-

czył, że znak Krzyża jest, w pewnym sensie, syntezą naszej wiary, mówiąc o miłości Boga do jąc, że na świecie istnieje miłość silniejsza od naszych grzechów i słabości. „Moc jest od zagrażającego nam zła” - podkreślił. Przypomniał, że Maryja w Lourdes objawia nam tę tajemnicę miłości i zachęca wszystkich cierpiących, by podnosili oczy na Jezusowy Krzyż, odnajdując w nim źródło życia i zbawienia. Dodał, że Maryja wybrała prostą i ubogą dziewczynę, Bernadettę Soubirous, by przekazać orędzie wzywające do nawrócenia, modlitwy i pokuty, zgodnie ze słowami Jezusa: „Zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroptymi, a objawiłeś je prostaczkom”. Papież powiedział, że Matka Boska głosi orędzie „niezwyciężonej nadziei” dla „wszystkich mężczyzn i wszystkich kobiet naszych czasów, w każdym kraju”. Zazna-

sensie, syntezą naszą wiary, mówiąc o miłości Boga do jąc, że na świecie istnieje miłość silniejsza od naszych grzechów i słabości. „Moc jest od zagrażającego nam zła” - podkreślił. Przypomniał, że Maryja w Lourdes objawia nam tę tajemnicę miłości i zachęca wszystkich cierpiących, by podnosili oczy na Jezusowy Krzyż, odnajdując w nim źródło życia i zbawienia. Dodał, że Maryja wybrała prostą i ubogą dziewczynę, Bernadettę Soubirous, by przekazać orędzie wzywające do nawrócenia, modlitwy i pokuty, zgodnie ze słowami Jezusa: „Zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroptymi, a objawiłeś je prostaczkom”. Papież powiedział, że Matka Boska głosi orędzie „niezwyciężonej nadziei” dla „wszystkich mężczyzn i wszystkich kobiet naszych czasów, w każdym kraju”. Zazna-

czył, że misją Kościoła jest ukazywanie wszystkim ludziom miłującego oblicza Boga, objawionego w Jezusie Chrystusie. Na Golgocie zostaje nam przywrócona godność dzieci Bożych. „Skierujmy nasze spojrzenia na Chrystusa. To On uczyni nas wolnymi, abyśmy miłowali, tak jak On nas miłuje, i byśmy budowali świat pojednany” - zaapelował Ojciec Święty. Przypomniał, że na Krzyżu Jezus wziął na siebie ciężar wszystkich ludzkich cierpień, upokorzenia i dyskryminacje, przesładowania chrześcijan na całym świecie. Papież zawierzył ich Maryi, stojącej u stóp Krzyża. Benedykt XVI zaznaczył dalej, że jubileusz 150 rocznicy objawień w Lourdes powinien ukazać Kościołowi drogi odnowy i stanowić nowy impuls do ożywienia jego misji. Przypomniał wielkie tradycje francuskiego katolicyzmu. „Niech wzorem wielkich głosicieli Ewangelii w naszym kraju duch misyjny, który ożywił tak wielu mężczyzn i kobiet we Francji na przestrzeni wieków, stanie się również dla was powodem do dumy, a także zobowiązaniem!” - zaapelował z mocą Papież, co wywołało burzę oklasków. Ojciec Święty podkreślił rolę modlitwy w życiu chrześcijan, przestrzegł przed aktywizmem i zachęcił do krzewienia różańca, wprowadzającego w kontemplację Chrystusa. Następnie, nawiązując do niedawnych Światowych Dni Młodzieży w Sydney, Benedykt XVI skierował szczególny apel do młodzieży. Przypomniał, że „nikt z was nie jest Bogu obojętny”. Wczuwając się w odczucia młodych mówił o niepokoju Maryi w chwili Zwiastowania. Podkreślił jednak, że mimo to bez wahania powiedziała „tak”, dzięki któremu zbawienie przyszło na świat. „Wy także, drodzy przyjaciele, nie bójcie się powiedzieć „tak”, gdy Pan was wzywa, byście za Nim poszli. Dajcie Panu wielkoduszną odpowiedź! On jeden może zaspokoić najgłębsze pragnienia waszych serc” - powiedział Papież. Ojciec Święty wyraził uznanie dla młodych wolontariuszy, służących chorym. Zaznaczył, że posługa ta otwiera serce i czyni wolnym. Zachęcił osoby powołane do małżeństwa do odkrycia piękna prawdziwej miłości. Po raz kolejny przypomniał powołanym do kapłaństwa i życia zakonnego, że oddanie życia Bogu jest wielkim szczęściem. Słowa te znowu wywołały długą owację. Wezwał też do tworzenia w rodzinach i wspólnotach kościelnych atmosfery sprzyjającej budzeniu trwałych powołań do służby Kościołowi i światu. „Na tej francuskiej ziemi Matka Boga czczona jest w niezliczonych sanktuariach, będących wyrazem wiary przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Wystawiana jako Wniebowzięta, jest ukochaną Patronką waszego kraju” - kontynuował. „Gwiazdo Morza, świeć nad nami i przewódź nam na naszej drodze!” - powiedział na zakończenie.

Ostatni dzień wizyty Ojca św. we Francji

Rozpoczął się od nawiedzenia czwartego etapu lourdzkiej drogi jubileuszowej - kaplicy hospicjum, gdzie św. Bernadeta przyjęła I Komunię. Następnie Benedykt XVI odprawił przed bazyliką Mszę dla chorych. „Dla każdego cierpienie jest zawsze czymś obcym i nigdy nie można się z nim oswoić. Dlatego niełatwo je znosić” - mówił Papież. Przypomniał, że jeszcze trudniejsze jest - jak to czynili niektórzy wielcy świadkowie świętości Chrystusa - przyjmowanie cierpienia jako ważnej części naszego powołania czy, jak to wyraziła św. Bernadeta, zgoda na «znoszenie wszystkiego w milczeniu, by podobać się Jezusowi». Zauważył, że aby móc tak powiedzieć, trzeba wcześniej przebyć długą drogę w zjednoczeniu z Jezusem. Jednak już teraz można zdać się na Boże miłosierdzie, które odsłania się w łasce sakramentu chorych. Po zakończeniu Mszy św. Ojciec Święty opuścił Lourdes i udał się w drogę powrotną do Rzymu.

Opr. ks. Tomasz Sokół
na pods. Wiara.pl

* Kronika polonijna *

od 1992 roku redaguje Zbigniew A. Judycki

POLSKI UNIwersYTET NA OBCYZŹNIE W LONDYNIE

W br. minęło 55 lat od oficjalnego wyboru pierwszych władz Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie. Z tej okazji w sierpniu br wydany został słownik biograficzny *Pracownicy nauki PUNO*.

Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu Polski przez okupantów z inicjatywy prof. O. Haleckiego powstał projekt zorganizowania we Francji polskiej placówki naukowej. Projekt ten szybko został zrealizowany i w dniu 1 grudnia 1939 r., pod przewodnictwem rektora Uniwersytetu Paryskiego, z udziałem przedstawicieli rządu francuskiego, odbyła się uroczysta inauguracja Polskiego Uniwersytetu za Granicą, którego tymczasową siedzibę zlokalizowano w gmachu Biblioteki Polskiej w Paryżu. Powołano dwa wydziały: prawno-ekonomiczny i humanistyczny. Kadre pedagogiczną tworzyło grono polskich profesorów, docentów i asystentów, a pierwszym rektorem został jednogłośnie wybrany prof. O. Halecki.

Uroczyste rozpoczęcie pierwszego roku akademickiego, w którym uczestniczyło ponad 100 studentów, nastąpiło 20 stycznia 1940 r. trzema wykładami: prof. S. Strońskiego, prof. S. Kota i doc. M. Kukiela. Jednakże już w maju działalność uniwersytetu została przerwana z chwilą zajęcia Paryża przez okupanta hitlerowskiego. Wznowiono ją, w zmienionej formie i innych warunkach, w Wielkiej Brytanii. Dekrety Prezydenta RP z 1941, 1944 i 1945 roku uregulowały podstawy prawne uczelni, która przybrała ostateczną nazwę: Polski Uniwersytet na Obczyźnie (The Polish University Abroad).

Pragnąc ratować naukę polską i umożliwić studia młodzieży emigracyjnej, zwołano w 1949 r., pod przewodnictwem prof. T. Brzeskiego, pierwszą konferencję porozumiewawczą przedstawicieli emigracyjnych instytucji i organizacji naukowych, która, wykorzystując fakt, iż żaden z dekretów Prezydenta RP, dotyczący polskich wyższych uczelni na obczyźnie, nie został anulowany, postanowiła utrzymać ciągłość pracy naukowej i dydaktycznej.

W dniu 14 lutego 1953 r. odbyło się przewidziane w statucie zebranie profesorów i docentów, na którym wybrano władze PUNO. Rektorem został prof. T. Brzeski, dziekanem Wydziału Humanistycznego prof. T. Sulimirski, a sekretarzem Komitetu Administracyjnego gen. T. Kasprzycki. Po Tadeuszu Brzeskim, który pełnił funkcję rektora do 1958 roku, kolejnymi rektorami byli: C. Baudoin de Courtenay Jędrzejewiczowa (1958-1967), T. Sulimirski (1969-1978), J. Gawenda (1978-1987), M. Sas-Skowroński (1987-1993), J. Biliński (1993-1994), J. Drewnowski (1994-1998), Z. Wałaszewski (1998-2002) i od września 2002 W. Falkowski.

Od 1976 r. siedzibą PUNO jest gmach Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego przy 238-246 King Street

Mając na uwadze Polaków, którym wojna nie pozwoliła na ukończenie studiów w kraju i osiągnięcie stopni naukowych, PUNO rozpoczął prowadzenie przewodów doktorskich i habilitacyjnych z zakresu polonistyki, historii, prawa, ekonomii, socjologii oraz nauk przyrodniczych i technicznych. Drugim zadaniem było pełne i regularne nauczanie młodego pokolenia na poziomie akademickim na podstawie programów i przepisów przedwojennych polskich szkół wyższych, dostosowanych jednak do potrzeb i specyficznych warunków polskiego środowiska emigracyjnego.

Do grona profesorów PUNO należeli najwybitniejsi polscy uczeni przebywający na emigracji, z których większość znalazła zatrudnienie na obcych uczelniach, m.in. J. Bobrowski (Imperial College of Science and Technology), J. Bocheński (były rektor Uniwersytetu Fryburskiego), J. Bujnowski (uniwersytety w Amsterdamie, Heidelbergu i Londynie), Z. Butrym (London School of Economics), J. Drewnowski (uniwersytety w Legon, Ha-dze i Genewie), S. Eile (Uniwersytet Londyński), W. Falkowski (Uniwersytet Londyński), F. Fryc (University of Surrey), A. Gella (uniwersytet w Buffalo), T. Grygier (uniwersytet w Montrealu), A. Iwańska (State University of New York), Z. Jelonek (University Strathclyde), M. Krot-

kiewski (uniwersytet w Göteborgu), D. Lasok (czterokrotnie dziekan Wydziału Prawa uniwersytetu w Exeter), M. Paszkiewicz (Uniwersytet Londyński), E. Szczepanik (Uniwersytet Sussex), H. Taborńska (Camberwell College of Art), A. Żaki (Uniwersytet San Marcos w Limie). W ostatnich latach profesorskie grono zasilili także pracujący w Polsce wybitni naukowcy, m.in. S. Kuczyński (Instytut

Historii PAN w Warszawie), E. Lewandowska-Tarasiuk (Wyższa Szkoła Pedagogiki Specjalnej w Warszawie) czy J. Sienkiewicz (Uniwersytet Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie).

Struktura PUNO na przestrzeni lat ulegała wielu przemianom. Podstawowym jego filarem był i jest Wydział Humanistyczny. W 1962 r. utworzono z RAST-u Wydział Nauk Technicznych, a następnie Wydział Prawa i Nauk Społecznych. Oprócz wydziałów istniały tzw. Komisje Wydziałowe: Prawa i Nauk Politycznych, Ekonomiczna i Matematyczno-Przyrodnicza oraz okresowo od 1983 Studium Malarstwa Sztalugowego. Prowadzone były ponadto m.in.: Seminarium Kultury Polskiej (wspólnie z Ealing Technical College), Studium Dziejów Kultury Polskiej, Studium Pedagogiczne (wspólnie ze Zrzeszeniem Nauczycielstwa Polskiego za Granicą) z filiami w Niemczech i Szwecji,

Od lewej: prof. J. Garliński, prof. M. Paszkiewicz, prof. W. Falkowski

Kurs Nauk Politycznych (wspólnie ze Stowarzyszeniem „Pogoń”), Seminarium Wiedzy Wojskowej (wspólnie z Kołem Oficerów Dyplomowanych), Studia Interdyscyplinarne (wspólnie z Wyższą Szkołą Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie).

Dokończenie na str. 17

LA PAGE DES FRANCOPHONES
de Richard Zienkiewicz (rzienk@laposte.net)

L'OURS ET L'AIGLE

Rien n'est simple dans les relations entre la Pologne et la Russie.

Décidément, la Russie possède sa propre vision de l'histoire, à nulle autre comparable. D'après un quotidien indépendant russe, les livres d'histoire à destination des jeunes écoliers ont été réécrits, notamment le chapitre consacré à Katyń, ce qui intéresse les Polonais. Dorénavant les petits Russes apprendront que l'assassinat des officiers polonais a été une vengeance légitime, décidée par Staline – bien connu pour son sens aigu de la justice – une revanche en réponse à la mort des prisonniers bolcheviques durant la guerre polono-russe de 1920. Si dix-huit mille d'entre eux ont effectivement péri pendant leur internement en Pologne, c'est qu'ils sont morts à la suite de différentes maladies, notamment du typhus, mais ils n'ont en aucun cas été froidement assassinés d'une balle dans la tête. Il convient aussi de préciser qu'un certain nombre a demandé l'asile en Pologne à la fin des hostilités. Cette réécriture de l'histoire à la mode de Poutine contient tout de même une information positive pour nous car elle reconnaît implicitement que ce sont les Russes qui ont perpétré les massacres et non les Allemands comme le soutenait la version officielle il y a encore quelques temps. D'après le quotidien russe, ce n'est pas le seul mensonge que les enseignants russes apprendront à leurs élèves. En filigrane, c'est une réhabilitation du « Petit Père des Peuples » à laquelle on est en train d'assister. D'après certains spécialistes de la Russie, la vénération dont les bourreaux font l'objet est ancrée dans la mentalité russe. À cet égard, Staline s'inscrit donc dans la lignée des Ivan le Terrible, des Pierre Ier et des autres tyrans qui ont assis leur grandeur sur la répression et les massacres de populations. La question de Katyń est une des nombreuses épines qui jalonnent les relations entre la Pologne et la Russie. Cette dernière n'admet pas qu'un pays puisse échapper à sa sphère d'influence, et lorsque cela arrive elle en devient nerveuse comme le prouvent les événements de Géorgie. De leur côté, les Polonais ont une sensibilité à fleur de peau lorsqu'il s'agit de leur indépendance et se méfient particulièrement des tendances impérialistes de la Russie. Il en résulte donc entre les deux pays des relations tendues qui se sont aggravées au moment de la révolution orange en Ukraine, soutenue par la Pologne, et qui viennent encore de se dégrader d'un cran avec le soutien de notre pays à la Géorgie et l'accord sur le bouclier anti-missile amé-

ricain. Le quotidien *Rzeczpospolita* a réalisé un sondage sur la façon dont les Polonais voyaient la politique de la Russie. Nos compatriotes ont une vision négative d'une Russie actuelle faisant preuve d'une attitude au moins aussi agressive et hostile que l'était l'Union soviétique ou la Russie tsariste. Ils pensent que c'est le résultat de la politique de Vladimir Poutine depuis qu'il est arrivé au pouvoir. 59% des Polonais estiment que la Russie est hostile vis-à-vis de leur pays, 65% que la Russie mène une politique au moins aussi agressive que L'URSS vis-à-vis des pays voisins, 47% qu'elle est au moins aussi agressive que l'empire tsariste et 45% que la politique polonaise devrait être encore plus ferme vis-à-vis de la Russie qu'elle ne l'est actuellement. Pour 44% des Polonais l'arrivée de Vladimir Poutine au pouvoir a eu pour conséquence une politique russe plus agressive. Toutefois, d'après les commentateurs, les Polonais font la distinction entre les relations avec la Russie et les relations avec les Russes. La tension entre les États n'a pas de conséquence sur l'estime que portent les Polonais aux Russes. Nos compatriotes s'intéressent à la culture russe, ils apprennent le russe et ne portent pas de jugement négatif sur le peuple russe qui souffre également du pouvoir de leur pays. La méfiance vis-à-vis de la politique de l'État ne se traduit pas par une méfiance vis-à-vis de la population, au contraire. Récemment, le ministre des Affaires étrangères de Russie a effectué une visite en Pologne. Celle-ci s'annonçait très tendue après les événements de Géorgie, où la Pologne a pris le parti de la petite république du Caucase, et la signature en août dernier de l'accord polono-américain sur l'implantation du bouclier anti-missile. Cet accord prévoyait la mise en service en Pologne de dix intercepteurs capables de détruire en vol des missiles de longue portée. En réponse, la Russie a affirmé que la Pologne devenait sa cible prioritaire dans son système de défense. Pourtant, rien ne dit dans l'accord que le bouclier est destiné à être utilisé contre la Russie. C'est dans ce contexte très sensible que s'est effectuée la visite de Sergueï Lavrov à Varsovie. Il est important qu'elle ait eu lieu et que l'on ait dialogué en direct et non pas par conférences de presse interposées. Même si chacun est resté sur ses positions, le dialogue a été entamé. Il permettra petit à petit d'expliquer les positions et devrait dissiper les malentendus.

Ciąg dalszy ze str. 3

POLACY I GRUZINI

Przyjaźń, w takich zawarta warunkach, trwalsza jest ponad wszystko." – pisał Stefan Żeromski.

W XIX stuleciu do Gruzji trafiło wielu polskich kapłanów, pełnili posługę między innymi w Tbilisi, w parafiach pw. Wniebowzięcia NMP oraz św. Apostołów Piotra i Pawła. Gruzja była miejscem osiedlenia polskich lekarzy, nauczycieli, kolejarzy, a także uczonych i artystów, jak choćby przyrodnika i badacza Kaukazu Ludwika Młokosiewicza, czy znanego kolorysty Zygmunta Waliszewskiego, który malarstwa uczył się w Szkole Sztuk Pięknych w Tbilisi. Nierzadko dochodziło do mieszanych małżeństw, Polacy żenili się z Gruzinkami. Ich dzieci, zgodnie z prawem, rejestrowane były jako Polacy. W początkach XX stulecia Gruzję zamieszkiwało około 15 tysięcy Polaków. W czasie I wojny światowej na jej terytorium znalazło się wielu polskich żołnierzy i oficerów służących w armii rosyjskiej oraz jeńców wojennych. Po wybuchu rewolucji bolszewickiej podjęli oni próbę zorganizowania polskich jednostek wojskowych. Powstała wówczas Samodzielna Kaukaska Brygada Wojska Polskiego pod dowództwem płk. Aleksandra Mrozińskiego. Gruzja była też miejscem działania Polskiej Organizacji Wojskowej. W latach 1918-1921, w okresie pierwszej niepodległości Gruzji, oba kraje utrzymywały ożywione kontakty polityczne. Podczas wojny polsko-bolszewickiej Gruzja była głównym sojusznikiem Polski na Kaukazie. Bardzo szybko doszło do nawiązania stosunków dyplomatycznych, w styczniu 1921 roku Polska jako jedna z pierwszych uznała formalnie niepodległą Demokratyczną Republikę Gruzińską. Ten niewielki kaukaski kraj niedługo cieszył się suwerennością. Został podbity przez 11. RKKA, czyli Robotniczo-Chłopską Armię Czerwoną. Utworzono Gruzińską SRR. W traktacie ryskim, zawartym z bolszewikami, Polska nie uznała aneksji Gruzji. Wystąpiła też z ostrym protestem na arenie międzynarodowej, gdy w sierpniu 1924 roku gruzińskie ogólnonarodowe powstanie zbrojne zostało krwawo stłumione przez Sowieci. Na początku lat 20. gruzińskie elity polityczne i wojskowe w większości znalazły się na emigracji. O ile ośrodkiem politycznym Gruzinów na wychodźstwie stał się Paryż, gdzie osiadł gruziński rząd emigracyjny, to wojskowym była Polska. Polsko-gruzińskiej współpracy wojskowej sprzyjało międzynarodowe środowisko prometejskie, ruch polityczny wspierający dążenia niepodległościowe narodów podbitych przez ZSRR. Na mocy decyzji Marszałka Józefa Piłsudskiego gruzińscy oficerowie i podchorążowie zyskali możliwość podjęcia służby kontraktowej i szkolenia w jednostkach Wojska Polskiego. Wśród zabiegających o to był szef

gruzińskiego Sztabu Generalnego, gen. Aleksandr Zachariadze. Chodziło o to, by gruzińscy wojskowi nie tracili zdolności bojowej, by mogli stanowić kadrę dla swojej przyszłej armii narodowej. Kształcili się więc w Szkole Podchorążych w Warszawie, a naukę kontynuowali w szkołach oficerskich w Warszawie, Toruniu, Bydgoszczy, w tym w najbardziej prestiżowych, jak stołeczna Wyższa Szkoła Wojskowa. W latach międzywojennych polskie uczelnie wojskowe ukończyło blisko stu Gruzinów. W Wojsku Polskim, w służbie czynnej było dwóch gruzińskich generałów kontraktowych: gen. Zachari Bakradze, dowódca w 15 Wielkopolskiej Dywizji Piechoty i Aleksander Czcheidze, dowódca w 16 Pomorskiej Dywizji Piechoty. Gruzini wojskowi zasilali głównie szeregi piechoty i kawalerii, ale także lotnictwa i marynarki wojennej. Dla wielu Polska stała się drugą ojczyzną, nauczyli się języka, nawiązali serdeczne więzi przyjaźni, nierzadko zawierali związki małżeńskie z Polkami.

Gdy wybuchła II wojna światowa, w szeregach Wojska Polskiego służyło ponad pięćdziesięciu Gruzinów. Stanęli do walki z obu agresorami, Niemcami i Sowietami. Płk dypl. Walerian Tewzadze z 7 Pułku Ułanów Lubelskich we wrześniu 1939 roku dowodził północnym odcinkiem obrony Warszawy, za co otrzymał srebrny krzyż *Virtuti Militari*, a po zwolnieniu z obozu został szefem sztabu i zastępcą dowódcy 7 Dywizji Piechoty AK. Jednym z dowódców ORP „Gryf” w kampanii 1939 roku był kpt. marynarki Wiktor Łomidze. Walczący we wrześniu 1939 roku z Sowietami płk Aleksandr Tabidze, mjr Aleksandr Kapijani oraz kpt. Michaił Rusijaszwili zostali uwięzieni w obozie w Kozielsku, stamtąd w lutym 1940 roku wywiezieni do Moskwy na Łubiankę i zamordowani. Podobny los spotkał kpt. pilota Arkadija Schirtladze, także więźnia Kozielska. Jego córka, Irena Schirtladze ps. Irka, urodzona we Lwowie w 1928 roku, sanitariuszka i łączniczka Batalionu „Parasol”, zginęła 14 września 1944 roku na warszawskiej ulicy. Spoczywa w kwaterze „Parasola” na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Podczas Powstania Warszawskiego w 535. plutonie AK „Słowaków” (Zgrupowanie „Kryśka”), operującym w rejonie Czeriakowa, walczyło sześciu Gruzinów, żołnierzy sowieckich - uciekinierów z niemieckiej niewoli. Był wśród nich lejttnant Józef Tamaradze ps. Józef, który poległ 15 września. Jego nazwisko figuruje na tabliczce epitafijnej wmurowanej w ścianę kościoła pw. Matki Boskiej Częstochowskiej przy ul. Zagórnej. Byli także strzelcy, bracia Babilaszwili, Iwan i Jurij. Obaj zaginęli 19 września podczas próby przeprawy przez Wisłę. W wychodzącej w czasie Powstania gazecie „Rzeczpospolita Polska” w numerze z 20 sierpnia 1944 roku ukazała się krótka notka pt. „Gruzini walczą z Niemcami”. Oto jej treść: „Pewnego rodzaju sensacją jest oddział

Pomnik Gruzinów przy Muzeum Powstania Warszawskiego

żołnierzy słowackich, walczących wraz z oddziałami AK. Obecnie dowiadujemy się, że w rejonie Powiśla operuje oddział Gruzinów, złożony z dawnych jeńców sowieckich i członków kolonii gruzińskiej w Warszawie. Dowódcą oddziału jest kapitan wojsk sowieckich dr Russjanszwili, współpracujący już poprzednio z polskimi organizacjami konspiracyjnymi.” Z kolei w Rozkazie Dziennym nr 6 dowódcy Batalionu „Miłosz”, walczącego w Śródmieściu Południowym, w punkcie pierwszym zatytułowanym „Hołd dla poległych Gruzinów” czytamy: „W dniu 2.9.44 r. zginęli śmiercią żołnierza ochotnicy z Kaukazu pełniący służbę w podległym mi baonie... Żołnierze ci, z dala od swej Ojczyzny, walczyli ramie przy ramieniu wraz z nami, za naszą sprawę i zasłużyli się Polsce na równi z Jej synami. Pamięci bohaterów żołnierzy z Kaukazu - Cześć”. Byli to dezercerzy z pułku szturmowego SS „RONA” (Rosyjskiej Wyzwoleńczej Armii Ludowej), którzy przeszli na stronę powstańców. Nie wszystkie wymienione w rozkazie nazwiska są gruzińskie, niemniej przynajmniej trzech spośród poległych niewątpliwie było Gruzinami.

To tylko niektóre postacie, ledwie kilka przykładów. Gruziniem oficerem kontraktowym, służącym w Wojsku Polskim, którzy „oddali życie za Polskę” na wielu frontach II wojny światowej, tym znanym i nieznany, poświęcono pomnik, który stanął w Parku Wolności przy Muzeum Powstania Warszawskiego. Odsłonięcia dokonali prezydenci RP Lech Kaczyński i Gruzji Micheil Saakaszwili 10 maja 2007 roku. Na steli z czarnego granitu wyryto godło Gruzji, polskiego orzełka wojskowego oraz napisy w trzech językach: polskim, gruzińskim i angielskim. Udział Gruzinów w Powstaniu Warszawskim uwzględnia ekspozycja stała, a nazwiska pięciu z nich wyryto na muzealnym Murze Pamięci. O Gruzinach w Wojsku Polskim opowiada film dokumentalny „Wrogatywce i tygrysiej skórze”, wyprodukowany niedawno przez TVP.

O historycznych związkach polsko-gruzińskich za PRL-u milczano, bo źle komponowały się z oficjalnym obrazem polsko-radzieckiego braterstwa broni. Warto uświadomić sobie, że współczesne dzieje obu narodów są do siebie podobne. Polaków i Gruzinów łączyły silne pragnienie wolności i głęboko zakorzenione tradycje walk o niepodległość.

Głos wokół sportu

Bogdan Usovicz

☺ **W eliminacjach MŚ** w piłce nożnej Polska wymęczyła na wyjeździe wygraną nad amatorami z San Marino 2:0. Po dwóch meczach mamy 4 punkty, ale miało być 6.

☺ **W ekstraklasie niespodzianka.** Lech Poznań rozgromił w Krakowie Wisłę. Przed rundą Pucharu UEFA „Kolejarz” prezentuje się lepiej i w dodatku ma słabszego od Wisły przeciwnika (Austria Wiedeń). Wisła na takim poziomie raczej z Tottenhamem nie wygra. Nieoczekiwanym liderem tabeli po 5 kolejkach jest Polonia Warszawa. Jednak aż 5 zespołów ma taki sam dorobek punktowy. Wyniki: Legia - Arka 2:0, ŁKS Łódź - Jagiellonia 1:0, Ruch Chorzów - Cracovia 2:0, Wisła Kraków - Lech 1:4, Lechia Gdańsk - Odra Wodzisław 3:1, Śląsk Wrocław - GKS Bełchatów 2:1, Górnik Zabrze - Piast 1:0, Polonia Bytom - Polonia Warszawa 0:4.

☺ **Tabela ekstraklasy:** 1. Polonia Warszawa 5 11:5 10; 2. Legia Warszawa 5 9:4 10; 3. Wisła Kraków 5 7:6 10; 4. Arka Gdynia 5 6:5 10; 5. Ruch Chorzów 5 6:5 10; 6. Lech Poznań 5 13:6 9; 7. Śląsk Wrocław 5 5 8:6 8; 8. Lechia Gdańsk 5 8:8 7; 9. ŁKS Łódź 5 4:4 7; 10. Odra Wodzisław 5 6:7 7; 11. Piast Gliwice 5 3:5 4; 12. Polonia Bytom 5 6:9 4; 13. GKS Bełchatów 5 5:8 4; 14. Cracovia Kraków 5 3:7 4; 14. Jagiellonia Białystok 5 3:7 4; 16. Górnik Zabrze 5 1:7.

☺ **Polacy za granicą.** Kuszczak przedłużył kontrakt z Manchesterem United do 2012 r. W Bundeslidze najwyższe oceny za grę zdobyli Blaszczykowski (Borussia), Mićiel (VfL Bochum), który strzelił bramkę i Kukiela (Energie Cottbus). Zawiodł Wichniarek (Arminia). We Francji cały mecz zagrał Jeleń (1:1 Auxerre z AS Nancy), Dudka siedział na ławce. Gole strzelili dla swoich drużyn Sosin (Famagusta) i Zewłakow (Anderlecht).

☺ **W GP Włoch F1 karty rozdawał tym razem deszcz.** Kwalifikacje i wyścig wygrał Vettel z Toro Rosso, jako najmłodszy zawodnik w historii tych wyścigów. Kubica, który był w (deszczowej) kwalifikacji dopiero 11, dzięki taktyce jazdy na jeden postój awansował aż na podium. 3 miejsce to spory sukces, tym bardziej, że odrobił punkty do rywali i liczy się nadal w walce o tytuł mistrzowski.

☺ **Tuż przed końcem para-olimpiady w Pekinie Polacy zdobyli już 30 medali, w tym 5 złotych i 12 srebrnych.** W klasyfikacji nasza ekipa niepełnosprawnych sportowców była 17.

☺ **Polskie koszykarki** po raz pierwszy od 6 lat wywalczyły bezpośredni awans do ME, które odbędą się w czerwcu 2009 r. na Łotwie. Polki wyprzedziły zespoły Turcji, Finlandii, Włoch i Bośni i Hercegowiny.

☺ **Awans do ME wywalczyli także siatkarze.** W dwumeczu pokonali Belgów, ale poziom był fatalny. Awans zapewnił lepszy stosunek setów, bo u siebie przegraliśmy.

☺ **Żużlowe GP Polski w Bydgoszczy wygrał Amerykanin Hancock, przed Duńczykiem Pedersenem i Tomaszem Gollobem.** W klasyfikacji generalnej po 9 zawodach GP prowadzi Pedersen - 155 pkt, przed Australijczykiem Crumpem - 127, Hancockiem - 120 i Gollobem - 118.

Lyon w hołdzie Maryi

Maria-Teresa Diupero

**Święta Dziewico, Maryjo,
Matko Pięknej Miłości,
Nadziejo nasza.**

**Spójrz na nas z litością,
naucz nas nieustannie iść do Jezusa,
a jeśli upadniemy, pomóż nam
podźwignąć się i wrócić do Niego (...)
Błagam Cię, udziel nam daru umiłowania
wszystkich świętych sakramentów,
które jako znaki pozostawił dla nas
Syn Twój na ziemi.**

**Wtedy, Matko Najświętsza,
z pokojem Bożym w sumieniu
z sercem wolnym od złości i nienawiści
będziemy mogli nieść wszystkim
prawdziwą radość i prawdziwy pokój,
których źródłem jest Twój Syn.**

(modlitwa Ojca Świętego Jana Pawła II)

Lyon jest miastem związanym z Maryją w sposób szczególny. Dzień Jej narodzin - 8 września - przeżywany jest tutaj jako ważne wydarzenie, nie tylko przez wierzących mieszkańców.

Także w tym roku, już po raz 256, katolicy Lyonu, wraz z merem i władzami miejskimi, złożyli hołd patronce miasta - Matce Najświętszej. Cudowna figura Notre-Dame de Fourvière góruje nad miastem, wzniesiona na szczycie wieży bazyliki, wybudowanej na miejscu świątyni pierwszych chrześcijan. Kilkakrotnie przebudowywana na przestrzeni wieków kościół jest wotum dziękczynnym, ofiarowanym Matce Bożej przez mieszkańców Lyonu za otrzymane łaski (XVII-XIX w.). Należy nadmienić, że w bazylice znajdują się trzy cudowne wizerunki Maryi: XVII-wieczna drewniana rzeźba Matki Bożej z Dzieciątkiem, tzw. Czarna Madonna znajdująca się w Kaplicy Adoracji; XIX-wieczna figura Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia, usytuowana na szczycie bazyliki oraz XIX-wieczna marmurowa rzeźba Matki Bożej z Dzieciątkiem znajdująca się w głównym ołtarzu świątyni (fot.).

Wróćmy do historii bazyliki, tak nierozdzielnie związanej z kultem Maryi i historią Lyonu. W 1643 r., kiedy w Europie szalała epidemia dżumy, władze miejskie, bezradne wobec postępującej choroby, po-

stanowiły się zwrócić o pomoc do Notre-Dame de Fourvière, która od kilku wieków czuwała nad miastem. 8 września, w dniu Narodzenia Najś. Maryi Panny, udaje się pielgrzymka na wzgórze Fourvière. Ówczesni radni wraz z burmistrzem Lyonu składają ofiarę w hołdzie Maryi, prosząc Ją o pomoc i wstawiennictwo u Jej Syna w zażegnaniu nieszczęścia. W krótkim czasie, dzięki modlitwom, epidemia dżumy wygasła. Tradycja pielgrzymki do Notre-Dame de Fourvière w dzień narodzin Maryi przetrwała do dziś. Każdego roku mieszkańcy Lyonu udają się do bazyliki, aby tam wraz z władzami miasta, przedstawicielami pobliskich parafii spotkać się z Matką Najświętszą.

Jak każdego roku, 8 września 2008 bazylika wypełniła się po brzegi. Obecny był mer miasta Gerard Colomb, przedstawiciele poszczególnych dzielnic i parafii. Gospodarzem, jak zawsze, był rektor bazyliki, w tym roku ks. Jean-Marie Jouham. Na uroczystość przybyli: J.-D. Durand - przewodniczący „Fondation Fourvière” oraz François Navarranne - przewodniczący „Comission de Fourvière”. Uroczystość była transmitowana przez katolickie radio RCF i telewizję TLM, towarzyszyli jej liczni dziennikarze. O godz. 17. została odprawiona uroczysta Msza św., której przewodniczył ks. kard. Ph. Barbarin, arcybiskup Lyonu i prymas Galii, w asyście trzech biskupów i kilkunastu księży. Piękna liturgia dopełniały pieśni Maryjne w wykonaniu dziecięco-młodzieżowego chóru bazyliki Notre-Dame de Fourvière. Kościół był pięknie udekorowany kwiatami, a ołtarz główny z rzeźbą

MB promieniał blaskiem świateł. W homilii kardynał Barbarin nawiązał do znaczenia chrześcijańskich korzeni w życiu narodów i w życiu każdego człowieka. Mówił: „Tylko w Bogu człowiek jest wolny”. Należy wspomnieć, że w maju tego roku rzeźba Matki Bożej została zdjęta ze szczytu bazyliki z powodu prac remontowych wieży i umieszczona na placu przed bazyliką w specjalnej, oszklonej skrzyni (fot.). Pochodząca z 1852 roku figura o 9 m wysokości (6 m figura, 3 m podstawa) jest wykonana ze złota.

Dla nas, Polaków, ważny jest fakt, że została ona wyrzeźbiona przez artystę polskiego pochodzenia - Fabisha - tego samego, który wyrzeźbił figurę Matki Bożej z Lourdes.

Wróćmy jednak do naszej uroczystości. Kardynał nawiązał również do tej zmiany usytuowania Madonny z Fourvière mówiąc, że do tej pory czuwała nad nami, nad miastem ze szczytu bazyliki, a w maju „zeszła” do nas (po raz pierwszy od ponad 150 lat) na plac, aby być blisko każdego pielgrzyma. Ksiądz kardynał wyraził swą radość, że może teraz codziennie oglądać figurę Matki Bożej z okna swego biura. Podkreślił też wielokrotnie, że uroczystość 8 września jest świętem radości i zachęcał zgromadzonych w kościele, aby pozostali zawsze wierni Maryi.

W trakcie uroczystości mer miasta, zgodnie z tradycją, złożył ślubowanie, ofiarowując Matce Bożej złotą monetę na pamiątkę ślubów ławników miejskich z 1643 r., a przedstawiciel parafii złożył piękną świecę, która od wieków jest w tym miejscu symbolem zawierzenia Matce Najświętszej. Następnie wyruszyła procesja z Najświętszym Sakramentem. Ze wzgórza Fourvière, z balkonu bazyliki, kardynał Barbarin pobłogosławił miasto, po raz kolejny oddając je pod opiekę Maryi. Odezwały się trzy salwy armatnie, na dźwięk których zamiera życie w mieście. Na odgłos tych salw wierzący mieszkańcy Lyonu, którzy akurat są na ulicach, kierują wzrok w stronę wzgórza i klękają, oddając hołd Matce Bożej. Miasto ogarnia kilkuminutowa cisza. Jakbyśmy byli w innym świecie... My, Polacy, mamy w sanktuarium drogą naszym sercom „częstkę” Polski. Jest to kopia Cudownego Obrazu MB Częstochowskiej, poświęcona przez Ojca Świętego Jana Pawła II i wprowadzona do bazyliki w 2002 r. Jest to dzieło malarzki, mieszkającej u stóp Jasnej Góry, Krystyny Kwiatkowskiej. Dziś jest tu wspaniała kaplica, zawsze pięknie ukwiecona, w której modlą się tłumy pielgrzymów z całego świata. Wiemy, jak wielką radość sprawia ta obecność Polakom od- ➔

To już po raz drugi msza św. odprowadzana w plenerze, dla osób pracujących przy zbiorze owoców. Było spore zgromadzenie, przybyło ok. 300 osób. Być może ta msza stanie się tradycją, naszym świętem plonów we Francji.

W tym roku spotkaliśmy się 31 sierpnia w sadach pana Jean-Pierra Antonioli koło Moissac.

→→ wiedzącą lionską bazylikę. Przypomnijmy również w tym miejscu, że bazylika Notre-Dame de Fourvière staje się sanktuarium i centrum kultu Maryjnego. Tutaj znajdują się kaplice: Matki Bożej Fatimskiej (1994), MB Vailankanni z Indii (2004) i MB z Gyor z Węgier (2005). Obecnie realizowany jest projekt wprowadzenia do bazyliki figury MB z Libanu.

W tym roku, 8 września, można było tu spotkać rozmodlone liczne grupy wiernych z całego niemal świata, wśród pięknie udekorowanych wizerunków Maryi. Na zakończenie uroczystości odbyło się miłe spotkanie z poczęstunkiem na dziedzińcu bazyliki. Przemawiali: kardynał Barbarin, mer Colomb, Dominique Durand. Dzień 8 września - święto Maryjne - stał się pięknym przeżyciem religijnym, a także okazją do miłego spotkania dla przyjaciół bazyliki i czcicieli Matki Bożej.

Eucharystia była sprawowana przez biskupa Montauban Bernarda Ginoux, przy roku.

Antoni Węgielnik

Nasza doroczna pielgrzymka do Dadizele, na którą członkinie Bractw zjechały z Nord i Pas de Calais, aby przeżyć ten dzień na wspólnej modlitwie w Bazylice, do której od dziesiątek lat Matki Różańcowe chętnie przyjeżdżają, pomimo sędziwego wieku i problemów zdrowotnych, odbyła się w czwartek, 4 września 2008r.

Msza święta rozpoczęła się o godz. 10.30 pod przewodnictwem ks. Krystiana Gawrona, wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, w obecności ks. Andrzeja Kołodziejczyka, nowo mianowanego dyrektora Związku oraz następujących duchownych: ks. Jacka Pajaka - dziekana Północnej Francji; ks. Daniela Żylińskiego - sekretarza generalnego PZK; ks. Piotra Michniaka - opiekuna duchowego Związku Mężów Katolickich; ks. Leszka Wojciechowskiego - opiekuna duchowego Związku Krucjaty Eucharystycznej; ks. Józefa Osińskiego OMI; ks. Macieja Nizio oraz kapłanów ze Zgromadzenia Towarzystwa Chrystusowego: ks. Jana Bojdy, ks. Jana Kałuży, ks. Ryszarda Oblizajka, ks. Tomasza Mikulaka. W swojej homilii ks. wicerektor zaznaczył, że kilka dni przed świętem narodzin Matki Bożej spotykamy się, by modlić się tą piękną modlitwą „Pod Twoją Obronę uciekamy się...”. *Oto Matka Twoja* - powiedział Apo-

stol Jan pod krzyżem Chrystusowym, oddając nam Maryję za Matkę, gdyż Ona była pierwsza w pielgrzymce wiary, Ona uczy nas szukać i znajdować Jezusa. Na koniec ks. Krystian prosił, aby opowiadać dzieciom, mieszkającym czy to w Bretanii, czy Prowansji lub innych zakątkach Francji, o Matce Bożej, aby i one nigdy o niej nie zapomniały tak jak i o własnej matce...

Po przerwie obiadowej, o godz. 15-tej, na nowo zgromadziliśmy się wszyscy w bazylice, aby wspólnie odmówić różaniec i śpiewać na cześć Maryi; na organach akompaniowała nam siostra Czesława - felicjanka z Bruay La Buissière. Obecne były również siostra Lucjana - felicjanka, s. Archangela - sercanka oraz przedstawiciele poszczególnych Związków z Nord-Pas de Calais.

Bóg zapłać wszystkim za obecność!

Przypominamy, że dzień skupienia Związku Bractw Różańcowych odbędzie się 21 października w Méricourt/Noyelles, w parafii ks. Józefa Osińskiego OMI.

Wanda Jakubiak
Sekretarka Związku

Dokończenie ze str. 5

Święta Teresa z Lisieux

Wielkim uczuciem darzyła misje, modliła się za misjonarzy i pisywała do nich. Szczególną modlitwą otaczała dwóch braci duchownych: ks. Beliere'a i o. Roulanda - misjonarza w Chinach. Choć nigdy nie opuściła murów klasztornych, została obwołana patronką misji, a Jej relikwie podróżują w różne części świata, wędrują z kraju do kraju. Miliony ludzi przychodzą, by je uczcić i powierzyć swoje sprawy Wielkiej Świętej. Jej przesła-

nie prostoty i miłości nieustannie przyciąga. Święta Teresa wyznaje: „Lubię jedynie prostotę, wstrętne jest mi to, co się jej sprzeciwia.”. Dzięki kontemplacji chciała przybliżyć ludziom Bożą miłość, która jest wieczna i miłosierna. Pragnęła tę miłość rozniecać w innych. Jej misją - jak mówiła - było czynienie Boga kochanym przez ludzi. Pius XI, który kanonizował Teresę w 1925 roku, powiedział: „Ta młoda kobieta zdobyła świętość nie poprzez wielkie czyny, ale dzięki wielkiej miłości.” Jej „mała droga” stała się wzorem dla milionów ludzi na całym świe-

cie. Jedna z czcielek św. Teresy tak pisze: „Do tej pory całą energię koncentrowałam na wykazaniu się. Zawsze miałam jakiś cel: być doskonałą matką, podobać się wszystkim dookoła (z Bogiem włącznie), robić każdą rzecz w idealny sposób, mieć kontrolę nad każdą sytuacją. Wszystko to związane było z takim trudem i napięciem, że spałam się i nic nie zostało... Teresa pokazała mi, jak współpracować z Bożą miłością... Pozwoliła mi odkryć prawdę, że Bóg kocha mnie bezwarunkowo. Ja, która przez tyle czasu starałam się być doskonałą, zrozumiałam

O czym piszą inni

Prasoznawca

Prasa krajowa szeroko komentowała pielgrzymkę Papieża Benedykta XVI do Francji. Akcentowano te fragmenty wystąpień Papieża, które świadczą o ciągłości między pontyfikatem Jana Pawła II, a pontyfikatem Benedykta XVI. Odnotowano obecność licznej grupy pielgrzymów polskich w Lourdes, z okazji 150 rocznicy objawień maryjnych w Lourdes. Polskie Radio nadało wywiad z Rektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. inf. Stanisławem Jeżem. Trafną opinię na temat pielgrzymki Ojca Świętego we Francji przedstawił na łamach „Naszego Dziennika” (15 września) ks. prof. Władysław Chrostowski:

Życie Ewangelią wymaga odwagi. We Francji żyje bardzo dużo ludzi, którzy są silnie osadzeni w kulturowym, duchowym i teologicznym dorobku dwudziestu wieków chrześcijaństwa. Jednak na skutek rozmaitych uwikłań i uwarunkowań wielu z nich w przeszłości brakowało, a także dzisiaj brakuje, cnoty odwagi. Ojciec Święty apeluje o tę odwagę, o wyjście ze swoistych katakumb, które, krępując wyznawanie wiary, obracają się nie tylko przeciwko Kościołowi, ale również stanowią zagrożenie dla prawdziwego humanizmu. Sytuacja, w której Francja, co również dotyczy innych rejonów świata, będzie trwała na drodze postaw odrzucających Boga i wyborów dokonywanych przeciwko Niemu, doprowadzi w konsekwencji do degradacji ludzkości.

Polacy chcą euro. Po propozycji premiera Donalda Tuska wprowadzenia w Polsce euro już w 2011 r., rozgorzała dyskusja wśród polityków i ekonomistów. Prezydent Lech Kaczyński przestrzega przed pochopnymi decyzjami, które w znaczącym stopniu mogą uderzyć Polaków po kieszeni. Do przyjęcia euro konieczna jest bliska współpraca rządu i Narodowego Banku Polskiego. Nie brak głosów, że kwestia wprowadzenia euro w Polsce w 2011 r. jest już przesądzona. Wg sondażu OBOP-u, 55 proc. badanych Polaków chce zarabiać w euro już za trzy

lata. „Dziennik” (15 września) pisze: *Ponad połowa Polaków chce szybkiego wprowadzenia w Polsce euro. To świetny wynik. Pokazuje, że Polacy chcą naprawdę należeć do elitarnego klubu najpotężniejszych gospodarczo krajów świata. Przy tym zaś dobrze wiedzą, że jest to możliwe tylko dzięki potężnemu impulsowi, który dałaby naszej gospodarce wymiana złotych na euro. W perspektywie trzech lat, które mogą nas - i to w najlepszym wypadku - dzielić od rzeczywistego wejścia do strefy euro, wiele może się jeszcze zmienić. A dzisiejszy całkiem racjonalny entuzjazm Polaków wobec europejskiej waluty może ustąpić miejsca lekkiemu sceptycyzmowi. Do wprowadzenia euro potrzebujemy nie tylko określonych działań ekonomicznych, lecz także dopracowanej strategii społecznej podporządkowanej wzmocnieniu i utrwaleniu zaufania Polaków do europejskiej waluty. Wzorem tu może być Słowenia, gdzie na rzecz wprowadzenia euro powstał nieformalny sojusz polityków, organizacji pozarządowych i mediów.*

Jesteśmy w Unii, chcemy wejść w strefę euro, ale ciągle w wolnej Polsce PRL trzyma się dobrze. W czasach peerelu polska gospodarka była postawiona na głowie. Dziś nazbyt często można odnieść wrażenie, że niewiele się pod tym względem zmieniło. Kilka przykładów podaje „Newsweek” (21 września): *Kiedyś przynajmniej wszystko było jasne. Nie było przedsiębiorców - byli kułacy, prywatyzarze, spekulanci i cinkciarze. Dziś są przedsiębiorcy, ale Polska w światowych rankingach klimatu gospodarczego od lat ląduje na odległych miejscach. Oceniając warunki do prowadzenia interesów, jesteśmy na 76 miejscu, wyprzedził nas Kazachstan (70), goni Białoruś (85). 25 proc. produktu krajowego wytwarza nadal sektor publiczny. Państwo kontroluje przemysł węglowy, naftowy, energetykę, koleje, największą firmę ubezpieczeniową, drugi co do wielkości bank. Pozostałością PRL jest nie tylko zakres własności państwowej, większy w Polsce niż w innych krajach Unii Europejskiej (nie mówiąc o USA). Także brak poszanowania własności. Polska, jako bodaj jedyny kraj w postkomunistycznej Europie Środkowej, nie rozwiązała problemu reprivatyzacji. niesprawne sądownictwo rywali-*

zuje ze źle działającymi urzędami. W PRL obywatele tracili czas w kolejkach po mięso. W III Rzeczypospolitej tracą go w urzędach. Patologie trawia także korporacje, mimo że te działają w rynkowym otoczeniu. Nie rzeczywiste kompetencje są ważne, lecz pozycja w układzie zależności i układzie haków. Pracowników i związki zawodowe przekupuje się świadczeniami. W jednej Kompanii Węglowej utrzymanie 177 związków zawodowych kosztuje firmę rocznie 20 mln zł. PRL można odnaleźć także w sektorze prywatnym. Rynkiem usług w Polsce rządzi zмова paranoików. Jesteśmy nie tylko nieufni, lecz także zawistni i podejrzliwi. Tylko 12 proc. Polaków darzy zaufaniem kogokolwiek poza rodziną. To najgorszy wynik w Unii Europejskiej i nie zmienia się od lat. W starszych osobach zostało powiązanie lęku i nienawiści w stosunkach z władzą, typowe dla niewolników. PRL trzyma się mocno.

Dokończenie ze str. 11

PUNO

Od kilkunastu lat wydziały ogłaszają także cykle wykładów otwarte dla wszystkich oraz organizują sympozja, konwersatoria i konferencje naukowe, w których biorą udział także uczeni z Polski.

Z inicjatywy PUNO organizowano także różnego rodzaju kursy nie prowadzące do stopni akademickich, a podnoszące kwalifikacje zawodowe, m.in. buchalteryjne, kreślarskie czy obsługi komputerów. Od 1969 r. przez kilka lat PUNO obejmował opieką Polskie Seminarium Duchowne w Paryżu, gdzie egzaminy maturalne odbywały się w obecności przedstawiciela uczelni. Także w Paryżu, przy współudziale PUNO, utworzono Wolną Wszechnicę Polską. W 1978 r. w Chicago powstała filia londyńskiej uczelni pod nazwą Studium Historii i Kultury Polskiej (późniejszy Polski Instytut Nauki i Kultury), którego absolwenci otrzymywali dyplomy wydawane przez PUNO w Londynie.

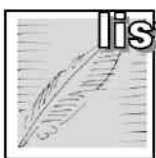
Polski Uniwersytet na Obczyźnie prowadził i prowadzi nadal ożywioną działalność w zakresie kontaktów z innymi placówkami naukowymi na całym świecie, a od 1990 również w Polsce.

łagodną mądrość Teresy zawartą w słowach: „Doskonałość wydaje mi się prosta. Wystarczy uznać własną nicość i jak dziecko rzucić się w Boże ramiona.” Słowa Pisma świętego: kto jest mały, niech przyjdzie do mnie, przemówiły do serca św. Teresy w sposób szczególny. Postanowiła pozostać małą, pokorną, posłuszną i kochającą. Wszystko, cokolwiek robiła, nawet zwykłe codzienne czynności, wykonywała z wielką miłością. Niewiele wiedzielibyśmy o świętej z Lisieux i jej pięknej drodze miłości, gdyby nie pisanie pamiętnika na polecenie przełożonej

Karmelu, Matki Agnieszki. Dzięki temu mamy zapis „Dzieje duszy” i odnajdujemy drogę Teresy do świętości, jej miłość, cierpienia aż do przeżyć nocy wiary, jaką została dotknięta przed śmiercią. „Dzieje duszy” zostały przetłumaczone na sześćdziesiąt języków i dialektów. Ciągłe są one natchnieniem dla milionów czytelników w różnym wieku, różnych wyznań na całym świecie. Jej przesłanie prostoty i miłości nieustannie przyciąga. Dzisiaj święta Teresa z Lisieux nadal jest świadkiem Bożej miłości dla obolałego świata i wzorem nie tylko dla chrześcijan. Święta Te-

resa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza, zwana też Małą Tereską, właściwe nazwisko Marie Françoise Thérèse Martin, urodziła się 2 stycznia 1873 roku w Alençon we Francji, zmarła 30 września 1897 roku w Lisieux, w Karmelu, w wieku 24 lat. 29 kwietnia 1923 roku papież Pius XI ogłosił ją błogosławioną, 17 maja 1925 roku - świętą, a 14 grudnia 1927 roku - główną patronką misji. 19 października 1997 roku papież Jan Paweł II nadał jej tytuł Doktora Kościoła Po wszechnego.

Teresa Błażejewska

listy do Redakcji

Droga Redakcjo Głosu katolickiego!

W imieniu rodziny z Polski, prosilibym o wydrukowanie tego listu.

Rodzina szuka jakichkolwiek wiadomości o

Franciszku del Trozzo

Przebywał on we Francji po II wojnie światowej. Może ktoś go pamięta. Informacje proszę kierować na adres: s. Agnieszka z Jouarre - Abbaye N.D. de Jouarre - 6, rue Montmorin - BP 20030 Jouarre, 77264 La Ferte sous Jouarre Cedex

Z wyrazami wdzięczności, również za Głos Katolicki
s. Agnieszka

RZESZÓW: MIESZKANIE 2-POKOJOWE ok. 50m² + BALKON-LOGGIA

idealna, centralna lokalizacja (blisko Hetmańskiej);
spokój i zieleń (Park nad Wisłokiem);
w odnowionym wieżowcu - 2. piętro; duża, jasna kuchnia;
nowe okna PCV, nowe kaloryfery i rury CO;
parkiet; piwnica.
69.000 euro + duży garaż - 9.000 euro.

TEL. 06.15.30.70.70; 01.41.44.28.06

e-mail: anpafr@yahoo.fr

**GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA -
DLA KREWNYCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOLIKÓW**

AL-ANON - jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu:
CZŁONKA RODZINY lub **BLISKIEJ OSOBY**.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc
zarówno sobie, jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godz. 20.00
w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (M^o Concorde)
ANONIMOWOŚĆ jest podstawową zasadą AL-ANON.

Kursy języka francuskiego w centrum Paryża ROK 2008/2009

ECOLE EFRA

NASZA METODA: klasyczna, jasna, aktywna i skuteczna - zapewnia solidne i szybkie nauczanie języka francuskiego. Profesorowie wysoko wykwalifikowani z dużym doświadczeniem pedagogicznym.

Zapisy cały rok: od poniedziałku do piątku (g. 9-12 i 14-18).

Tel: 01. 47. 05. 09. 29; 06. 31. 12. 91. 85;

e-mail: efran@neuf.fr; http://efran.neuf.fr/

Poziomy: - początkujący, - średni, - zaawansowany
- przygotowanie do egzaminów na wyższe studia
- francuski specjalistyczny: medycyna, prawo, handel

Sekretariat czynny: środy (17⁰⁰-19³⁰); soboty (10⁰⁰-12³⁰).
93, rue St. Dominique (wejście 4, rue Amélie) - Paris 7^{em}.
Małe grupy.

początek roku szkolnego - 1 października

ENTREPRISE KOSOROWSKI rénovation d'appartements et de bureaux

7, rue de l'Est
92100 Boulogne Billancourt

Tél. 06 37 71 56 72
Fax: 01 48 25 21 34

E-mail: entreprise.kosorowski@yahoo.fr

Doktor ANDRÉ DZIULKO - internista
informuje Pacjentów o zmianie adresu gabinetu.

18, rue de Liège, 75009 Paris
(M^o Liège lub Europe)
(schody po prawej stronie, 2 piętro)
T. 06 10 95 74 90

KRAWCOWA OFERUJE:

- przeróbki, - poprawki.

T. 01 40 11 68 62 (po 18⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)

Absolwentka szkoły kosmetycznej
wykonuje profesjonalny makijaż
na różne okazje.

Tel. 06 12 15 04 66

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby.

ZAPISY NA STUDIA

Rozpoczynamy zapisy
na nowy rok akademicki 2008/2009 w ramach:
- Studium Filozoficzno-Etyczno-Społecznego
- Poddyplomowych Europejskich Studiów Samorządowych

Zapisy w sekretariacie Studium
(263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris,
tel. 01 42 60 66 58)
we wtorki i środy 9⁰⁰-12³⁰, w czwartki i piątki od 16⁰⁰-19⁰⁰

KATARZYNA WIERTEL BIURO TŁUMACZEŃ

polski - francuski - japoński
68, rue Saint Fargeau - 75020 Paris;
tel. 06 25 92 51 47; 01 78 67 94 09;
e-mail: kwiertel@hotmail.com

FIRMA BUDOWLANA ZATRUDNI:

PRACOWNIKÓW OGÓLNOBUDOWLANYCH

- wymagana znajomość języka francuskiego, prawo jazdy;
- bardzo dobre wynagrodzenie.

List motywacyjny i CV prosimy kierować
na adres e-mail: 3rbat@3rbat.com
lub faks: 04 66 53 76 01

Kontakt telefoniczny pod nr tel. 06 20 96 68 33
od poniedziałku do piątku, od 9⁰⁰ do 17⁰⁰

POSZUKUJEMY

Jana Wojciecha RYBCZYKA

ur. 23 IX 1963

Wyszedł on z domu 3 września 2008
w okolicach Garges Les Gonesse (95).
Będziemy wdzięczni za jakiegokolwiek
informację.

T. 06.14.05.26.05;

01.34.45.73.21; (0048) 18 353 65 94.

29 WRZEŚNIA - 5 PAŹDZIERNIKA

PONIEDZIAŁEK 29 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁵⁰ Leksykon PRL - felieton 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynkowe Przedszkole 9⁰⁰ My Wy Oni 9²⁵ Szkoda gadać 9⁵⁰ Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem - serial 10³⁵ Władysław Szpilman własnymi słowami - film dok. 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Dziękujemy za solidarność - felieton 13²⁰ M jak miłość - serial 14¹⁰ Tygrysy Europy - serial 15⁰⁰ Warto rozmawiać 15⁴⁵ Podróżnik 16⁰⁵ My Wy Oni 16³⁵ Opowieści wiatru i morza - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynkowe Przedszkole 17⁴⁰ Dziką Polską - serial 18⁰⁵ Świadkowie nieznanych historii 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Sportowy tydzień 21¹⁰ Barwy szczęścia - serial 21⁵⁵ Nasz reportaż 22²⁰ Warto rozmawiać 23⁰⁵ Polska z bocznej drogi 23²⁰ Republika - koncert 23⁴⁰ Dziękujemy za solidarność - felieton 24⁰⁰ Serwis Info 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Dziką Polską - serial 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 30 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁵⁰ Leksykon PRL - felieton 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 8⁵⁵ Moliki książkowe - magazyn 9¹⁰ Magazyn Medyczny 9²⁵ Podróżnik 9⁴⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 10¹⁰ Świadkowie nieznanych historii 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Sportowy tydzień 13¹⁵ Barwy szczęścia - serial 14⁰⁵ Widowisko 14⁵⁵ Forum 15³⁵ Nasz reportaż 16⁰⁵ Republika - koncert 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe - magazyn 17⁵⁵ Polska z bocznej drogi 18¹⁰ 300 proc normy - teleturniej 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Komentator - magazyn międzynarodowy 21¹⁰ Kopciuszek - serial 21³⁵ W stronę Polski - telenowela dok. 22⁰⁵ Biznes z gwarancją - magazyn 22²⁵ Forum 3⁰⁵ Sztuka dokumentu 23³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 24⁰⁰ Serwis Info 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Misja specjalna - magazyn śledczy 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 1 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁵⁰ Leksykon PRL - felieton 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Zygzyki 9⁰⁰ ZOO bez tajemnic 9¹⁰ Alchemia zdrowia i urody - magazyn 9²⁵ Made in Poland - teleturniej 9⁵⁰ Telewizyjne Wiadomości Literackie 10¹⁵ Misja Gryf - reportaż 10⁴⁰ Psi psycholog - telenowela 11¹⁰ Joanna Szczepkowska - wywiad 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13¹⁵ Kopciuszek - serial 13⁴⁰ Biznes z gwarancją -

ZAPRASZA NA WEEK-ENDY I WAKACJE.

Rezerwacja: Stella Maris 376 chemin du Baillarquet - 62780 Stella Plage;
Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55; e-mail: contact@stellamaris-vacances.com
internet: www.stellamaris-vacances.com

**POLSKI OŚRODEK WAKACYJNY
STELLA MARIS (GWIAZDA MORZA)**

położony na Opalowym Wybrzeżu
obok Le Touquet Paris Plage
(220 km od Paryża, A-16)

magazyn 14⁰⁵ Tomasz Lis na żywo 14⁵⁵ W stronę Polski - telenowela 15²⁵ Łączy nas Polska - felieton 15⁴⁰ W sportowym stylu - magazyn 16⁰⁵ Europejski Festiwal im. Jana Kiepury - Krynica 2008 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Zygzyki 17⁴⁰ ZOO bez tajemnic 17⁵⁰ Polska z bocznej drogi - 18⁰⁵ 300 proc normy - teleturniej 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Tydzień Polski - magazyn 21¹⁰ Egzamin z życia - serial 22⁰⁰ Kolumbowie rocznik 30 - film dok. 22⁵⁰ Tomasz Lis na żywo 24⁰⁰ Serwis Info 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Kurs języka polskiego - Profesor Smok i przyjaciele 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 2 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁵⁰ Leksykon PRL - felieton 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Kuchcikowo 8⁴⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci - magazyn 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Skarby nieodkryte 9⁵⁰ Szansa na sukces - koncert laureatów 10¹⁵ Elementarz - magazyn 11⁰⁰ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Egzamin z życia - serial 14⁰⁵ Kolumbowie rocznik 30 - film dok. 14⁵⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 15⁴⁰ Sztuka dokumentu 16¹⁰ Raj 16³⁵ Hurtownia książek - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Kuchcikowo 17³⁰ Polska z bocznej drogi 17⁴⁵ Kurs języka polskiego - Profesor Smok i przyjaciele 18¹⁵ Bzik kulturalny 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Z daleka a z bliska 21²⁰ Doktor Halina - spektakl teatralny 22³⁰ Przerwany koncert - film dok. 22⁵⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 23⁴⁵ Notacje - Wojciech Zabłocki - dokument 24⁰⁰ Serwis Info 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Bzik kulturalny 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 3 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁵⁰ Leksykon PRL - felieton 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Trzy Szalone Zera - serial 9³⁰ Laboratorium XXI w. 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁰ Stanisławów gród Rewery - reportaż 10³⁵ Z daleka a z bliska 11¹⁵ Polska z bocznej drogi 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Andrychów i Wadowice na weekend 13¹⁰ Hity satelity 13³⁰ Doktor Halina - spektakl teatralny 14³⁵ Przerwany koncert - film dok. 15¹⁵ Reportaż 15³⁵ Okna sztuki - magazyn

15⁵⁰ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 16⁴⁰ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 17³⁰ Stanisławów gród Rewery - reportaż 17⁵⁵ Andrychów i Wadowice na weekend 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Na dobre i na złe - serial 21³⁰ Porozmawiaj z 22⁰⁵ Na złamanie karku - film 24⁰⁰ Serwis Info 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Andrychów i Wadowice na weekend 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 4 PAŹDZIERNIKA

6¹⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Polska z bocznej drogi 9²⁰ Magiczne drzewo - serial 9⁴⁵ Okna sztuki - magazyn 10⁰⁰ Piosenki Andrzeja Korzyńskiego 10³⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11⁰⁰ Złotopolscy - telenowela 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁴⁰ Warmia i Mazury na jesień - magazyn 12⁰⁵ Polska dobrze smakuje 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14⁰⁰ Dziękujemy za solidarność - felieton 14¹⁰ Dziką Polską - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Hotel pod Żyrąfą i Nosorożcem - serial 15⁴⁵ Polska z bocznej drogi 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Irena Kwiatkowska - film dok. 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁰ Rozmowy o miłości - film 22³⁰ 300 proc normy - teleturniej 23³⁵ Pół żartem pół serio czyli urodziny Szymona Szurmieja 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 5 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁴⁵ Śniadanie na podwieczorek 8⁴⁵ M jak miłość - serial 9³⁰ Ziarno 9⁵⁵ O dwóch takich co ukradli księżyc - serial 10²⁵ Kurs języka polskiego - Profesor Smok i przyjaciele 10⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Bzik kulturalny 11⁵⁵ Miedzy ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Miedzy ziemią a niebem 13⁰⁰ Msza św. - Bazylika św. Jana w Berlinie 14¹⁵ Dom - serial 15⁴⁵ Polacy z kazachskiego stepu - reportaż 16¹⁰ Skarby nieodkryte 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Rozmowy na temat 17²⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁵ Szansa na Sukces 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Głina - serial 21⁰⁰ Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 21⁵⁰ Szkoda gadać 22¹⁵ Czas dla kibica 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

POLSKA KSIĘGARNIA INTERNETOWA WE FRANCJI

www.AKAPITO.COM

ZAPRASZA

KOŚCIÓŁ POLSKIp. w. św. Joannę D'Arc
w L'Hautil - Triel sur SeineMsza św. dla Polaków:
w niedzielę i święta o godz. 11⁰⁰.
Katecheza szkolna:
w niedzielę o godz. 10⁰⁰.**VIDAGE des GRENIERS et les CAVES**

- travail sérieux à petit prix.

Tel. 06 14 01 78 11

☆ ☆
☆ IFECE ☆
☆ ☆

Institut privé France-Europe Connexion
établissement privé d'enseignement supérieur
enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris

SZKOŁA JĘZYKA FRANCUSKIEGO

Zapisy na rok szkolny 2008/2009

zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE

Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris

Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.

TEL./FAX: 01 44 24 05 66

Site: <http://ifec.free.fr>; e-mail: ifec@free.fr**ADWOKAT**

przy Radzie Adwokackiej w Paryżu

MARTA CICHOSZ

doradztwo prawne

w języku polskim i francuskim

TEL. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87

VOIX CATHOLIQUE

**GŁOS
KATOLICKI**

N° (2288)32: 21.09.2008

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

- TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -

Editeur: La Mission Catholique Polonaise en France

Wydawca: Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)

Adresse: 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.

Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkot@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Rédacteur/Redaktor: Paweł Osikowski;

Rédaction/Zespół: ks. Tomasz Sokół, s. Andrea Kowal SMI.

Imprimerie/Druk: Indica - 24-26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo
dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Abonnement/Abonament: 1an/rok - 53,40 euro; 6 mois/pół roku: 28,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n° 791177900

Prix au n°/cena: 1,40 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (M° Gare du Nord)

91, rue de Maubeuge

TEL. 01 42 80 95 60

35-959 RZESZÓW

ul. Asnyka 10 lokal 17

Tel. 00 48 (17) 850 12 10

Société REFERENCEvous propose des fenêtres, portes, volets en
PVC, alu et bois
sur mesure**PRIX IMBATTABLES, QUALITE GARANTIE**

Levallois Perret

6, rue Aristide Briand

tél. 01.47.59.02.87

fax. 01.47.59.68.93

contact@reference-fim.com

Paris 16e

139, rue Ranelagh

tél./fax. 01.45.25.63.55

paris16@reference-fim.com

Dowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki

06 21 36 32 09

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO**.

Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 06 25 05 38 62.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 01 41 24 02 86; 01 48 07 81 70.

**KUPON PRENUMERATY
(ABONNEMENT)**

- ☐ PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
☐ ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- ☐ Rok (53,40 €) ☐ Czekałem
☐ Pół roku (28,30 €) ☐ CCP 12777 08 U Paris
☐ Przyjaciele G.K. (65,60 €) ☐ Gotówka

Nazwisko:.....

Imię:.....

Adres:.....

.....

.....

Tel:.....

Numer złożony do druku 17.9.2008.

AUTOKAREM DO POLSKI

25 LAT POLKI SERVICE FRANCJA - 15 LAT POLKI SERVICE WARSZAWA
PROMOCJE!!!

01 40 20 00 80

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming

AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Siubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślupsk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemyśl,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Gilwice,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; M° Concorde
Agencja czynna 7 dni w tygodniu

LICENCJONOWANA, REGULARNA LINIA AUTOKAROWA

5 razy w tygodniu

Janosik *Sindbad*
tel. 01 44 69 30 80

23, rue Boursault - 75017 Paris, M° Rome

École Privée NAZARETH

Szkoła Języka Francuskiego

17 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DJLF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia poranne, wieczorne, sobotnie

68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

NOWY ROK SZKOLNY OD 29 WRZEŚNIA

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX

enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikowanych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

BIOMAGNETYZER

POMAGA WE WSZYSTKICH DOLEGLIWOŚCIACH.

tel. 06 99 16 55 06; e-mail: www.remedamil.com

PIERWSZY SEANS GRATIS

Copernic

L'EUROPE DE L'EST EN DIRECT

COPERNIC

6, rue des Immeubles

Industriels

75011 Paris (M° Nation)

tel. 01 40 09 03 43

www.copernic.fr

www.copernic.waw.pl

COPERNIC

23, rue Desaix

69003 Lyon

tel. 04 72 60 04 54

**SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE
NA TANIE LINIE LOTNICZE
ORAZ NA AUTOKARY**

PACZKI DO POLSKI

- zbiórka na terenie całej Francji;

- wyjazdy w poniedziałki;

- dostawa do rąk własnych adresata.

Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach

- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Nasze biuro jest zamknięte w niedziele.

Godziny otwarcia biura w Paryżu:

od poniedziałku do soboty włącznie: od 9⁰⁰ do 17⁰⁰.

Uwaga! W lipcu i sierpniu - w soboty biuro jest zamknięte!

*** PRZEPROWADZKI ***

- DO POLSKI,

- NA TERENIE PARYŻA I OKOLIC,

- W CAŁEJ FRANCJI I EUROPIE,

TEL. 01 48 78 25 37; 06 15 09 43 86

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu

90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**KANCELARIA PRAWNICZA
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**

S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.

Eliza Bocianowska - adwokat.

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;

tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.

Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
negocjacje handlowe itp. w Polsce i we Francji.

PODRÓŻE DO POLSKI

*** IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO
POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

*** LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe
- we Wkładce G.K.: 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); przy powtórzeniach - 50% ceny. Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na
stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) - 1 euro na tydzień! Dodatkowe informacje - tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29.

REKOLEKCJE I ZJAZD DUSZPASTERSKI KSIĘŻY W LOURDES

Ks. Tomasz Sokół

Od 8 do 11 września w Lourdes odbywały się coroczne rekolekcje i Zjazd Duszpasterski dla księży pracujących we Francji w ramach Polskiej Misji Katolickiej. Rekolekcje prowadził ks. abp Stanisław Nowak z Częstochowy.

Rozpoczynając ćwiczenia duchowne, Rektor PMK ks. inf. Stanisław Jeż w imieniu całego duchowieństwa serdecznie powitał ks. abpa Nowaka i przypomniał, że Sanktuarium - w Lourdes i na Jasnej Górze, jak również oba miasta, są bardzo zaprzyjaźnione i są miastami bliźniaczymi. Ich maryjny charakter przyczynił się w sposób zasadniczy do krzewienia i przekazywania orędzia zbawienia, jakie przekazuje nam Maryja.

Ks. abp Nowak w rekolekcyjnych naukach podkreślał wyjątkową odpowiedzialność każdego kapłana za własną formację duchową. Kapłan, szczególnie w czasie ćwiczeń duchownych, które przeżywa i w których uczestniczy, winien szukać i odkrywać Boże drogi własnego nawrócenia i pokuty. Z taką prośbą, właśnie, o pokutę, zwraca się do nas w Lourdes Matka Boża objawiając się św. Bernadecie.

Niezapomnianą była w tym kontekście Msza św., którą sprawowali księża, wraz z Arcybiskupem, przy pomniku Sługi Bożego Jana Pawła II, na tle roztaczających się malowniczych pejzaży Pirenejów. Abp Nowak mówił wówczas o pięknie liturgii Mszy św. sprawowanej przez kapłanów powołanych wolą samego Chrystusa, Najwyższego Pasterza. Ten skarb sakramentu kapłaństwa, jaki otrzymali od Mistra, winni pomnażać i rozwijać w swoim codziennym życiu i posługiwaniu, szczególnie wśród rodaków będących na emigracji. Zwrócił też uwagę na zagrożenia, jakie mogą czyhać na kapłana w dzisiejszym świecie, jednocześnie wskazując na pojawiające się szanse rozwoju dla tych, którzy nie chcą „ustać w drodze”, w odkrywaniu na nowo własnego powołania. Tę prawdę przybliżyła i pogłębiła nam Droga Krzyżowa oraz procesja Eucharystyczna, w której uczestniczyli zgromadzeni kapłani.

W kolejnych naukach ks. abp Nowak zaznaczył, iż jako kapłani jesteśmy powołani do walki ze złem, najpierw w sobie, a potem w otoczeniu. Świat dzisiaj minimalizuje grzech. Dla wielu grzech jest drobnostką, nawet swoistą, przekorną przyjemnością. Jednak Chrystus smuci się z powodu grzechu, chociaż ten grzech przebacza. Cała posługa życia kapłańskiego zmierza do tego, aby głosić współczesnemu światu, czym jest sumienie. Gorliwość księdza mierzy się tym, czy chce ratować ludzi od zła. „Bądźmy kapłanami gorliwymi, nie bójmy się brać odpowiedzialności za cały świat i oddajmy się w swej pracy duszpasterskiej samemu Chrystusowi - naszemu Mistrzowi” - mówił abp Nowak. Jakże doniosłą, w myśl wypowiedzianych przez arcybiskupa słów, była więc wspólna Msza św. międzynarodowa, którą celebrowali księża w Bazylice Piusa X. Przepiękną okazała się Droga Jubileuszowa, prowadzona przez ks. kapelana Domu Polskiego w Lourdes, Kazimierza Kopacza, na której można było doświadczyć duchowego bogactwa tutejszych historycznych wydarzeń i przeżyć.

W następnym dniu rekolekcji ks. Arcybiskup omówił w swych naukach kwestię obecności kapłana we współczesnym, zlaicyzowanym świecie. Bóg stworzył świat i wszystko, co wyszło od Niego, jest dobre. Ale świat nosi w sobie pierwiastek zła: moralność świata często stoi w sprzeczności z mądrością Bożą. Rekolekcionista przytoczył przykłady różnego rozumienia świata przez żyjącego w nim człowieka. „Świat jest podobny do roli, na której rośnie pszenica i kłkol. Świat często jawi się jako grzeszny, zły, ale taki świat umiłował Bóg” - mówił Arcybiskup. Trzeba zatem, byśmy byli optymistami, by świat nam się podobał. Korzystając z jego dobrodziejstw, mamy widzieć w nim Boga, chwalić wspaniałość stworzenia. „Ustami Kościoła w dzisiejszym świecie są kapłani. Trzeba, byśmy jako uczniowie Chrystusa byli przeciwni szerzącemu się złu tego świata. Trzeba, jak Chrystus, kochać świat, a w nim drugiego człowieka. Chrystus daje kapłanów ludziom. Nasz czas jest czasem apostolskim - wyjścia do człowieka, a nie... bania się go, bo to dopiero pomaga nam zrozumieć jego potrzeby i oczekiwania” - doradzał ks. abp Nowak. Ważne słowa padły również na zakończenie tegorocznych rekolekcyjnych ćwiczeń. Ks. abp

Nowak zachęcał - „byśmy jako kapłani, byli zawsze dla świata ludźmi nadziei. Niech ludzie w posługiwaniu kapłańskim znajdą nadzieję innego, lepszego życia - życia z Bogiem”.

Podczas tych formacyjnych dni, Dom Polski odwiedził miejscowy Biskup Jacques Perrier, zachęcając nas do żarliwej modlitwy, do wspólnej wewnętrznej radości z faktu przybycia do tego Jubileuszowego Sanktuarium, które nawiedzi po nas Benedykt XVI. Wieczorem kapłani uczestniczyli na placu przy Bazylice w procesji różańcowej ze świecami. Na zakończenie nabożeństwa, kapłani błogosławili wszystkich obecnych podczas tej wieczornej modlitwy pielgrzymów. 11 września w godzinach porannych, przy Grocie Masabielskiej, odprawiona została Msza św. dla Polaków. Przewodniczył też polonijnej Eucharystii pasterz diecezji tarnowskiej, ks. bp Wiktor Skworc.

Następnie ks. inf. Stanisław Jeż - rektor PMK we Francji otworzył doroczny Zjazd Duszpasterski. Na wstępie ks. Rektor podziękował wszystkim obecnym księżom za przybycie do Lourdes, wśród nich byli m.in. wicerektorzy PMK: ks. Henryk Szulborski oraz ks. prał. Krystian Gawron. Poczym zebrani na Zjeździe kapłani wysłuchali konferencji poświęconej tematyce programu duszpasterskiego 2008/2009 zatytułowanego „Otoczmy troską życie”. Konferencję przygotował i poprowadził ks. dr hab. Ryszard Czekalski profesor Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Wykład dotyczył spraw związanych z problematyką rozumienia współczesnej katechezy parafialnej, zwłaszcza dorosłych. „Oceniając katechezę, niektórzy podkreślają zbyt mocno i niemal wyłącznie jej słabości” - zaznaczył ks. Czekalski. „Nie należy zbyt pochopnie i negatywnie jej oceniać. Należy cieszyć się mimo wszystko, że współczesny człowiek otwiera się na katechezę. Szukajmy nowych form oddziaływania i docierania do osób dorosłych, razem z nimi. Przybliżmy problematykę współczesnej katechezy tym, którzy pragną zapoznać się z nią już od wielu lat. Trzeba dziś szerzej wykorzystywać w swojej pracy duszpasterskiej nowe, ciekawe formy współczesnej katechezy” - mówił ksiądz profesor. Ku temu ma prowadzić nowy podręcznik do katechezy parafialnej, wydany przez diecezję płocką.

W dalszej części Zjazdu przełożona Domu Polskiego w Lourdes, s. Franciszka Chuda, przedstawiła aktualną sytuację ekonomiczną i inwestycyjną Domu Polskiego w Lourdes. Omówiono także sytuację innych Domów Polskich: w La Ferté sous Jouarre, na Korsyce oraz Domu w Dinard. Ks. Rektor przedstawił natomiast zmiany placówek duszpasterskich i nominacje nowych księży, którzy przybyli do Francji. Poruszył też sprawy związane z działalnością i funkcjonowaniem Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej. Podziękował za zorganizowanie polonijnej Europejskiej Pielgrzymki do Lourdes. Słowa wdzięczności skierował do dr Anny Łuckiej, która już od wielu lat zajmuje się jej organizacją. Powitał nowego sekretarza generalnego PMK, ks. Jerzego Cieślkiego. Dziękował też ks. Henrykowi Szulborskiemu - wicerektorowi PMK za jego wybitną pracę i pomoc w funkcjonowaniu Misji we Francji. Wyrzucił wdzięczność ks. prał. Krystianowi Gawronowi - wicerektorowi, za podjęcie się opieki nad laikatem Polonii francuskiej, za zorganizowanie wyjazdu z młodzieży do Sydney, za organizację pielgrzymki do Ziemi Świętej. Dziękował też ks. Ernestowi Jańczykowi za dotychczasową pracę na stanowisku sekretarza PMK we Francji. Słowa wdzięczności skierował do ks. prał. Edwina Rzeszuto za jego niezręczoną pracę w biurze PMK. W dalszej części Zjazdu ks. kan. Wacław Szubert przedstawił sprawozdanie z działalności naukowej Studium Filozoficzno-Etyczno-Społecznego, mieszczącego się w Paryżu oraz program obchodów 10-lecia jego istnienia. I wreszcie ks. T. Sokół zachęcał wszystkich do nabywania jubileuszowych, z racji 50-lecia istnienia tygodnika, Kalendarzy Głosu Katolickiego. Po wystąpieniach i dyskusji ks. prał. dr Krystian Gawron zakończył Zjazd Duszpasterski w Lourdes.

for. ks. T. S. - Pod Pomnikiem Jana Pawła II w Lourdes

Księża Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes

for. ks. T. S. - Msza św. przy pomniku Jana Pawła II

ks. inf. S. Jez

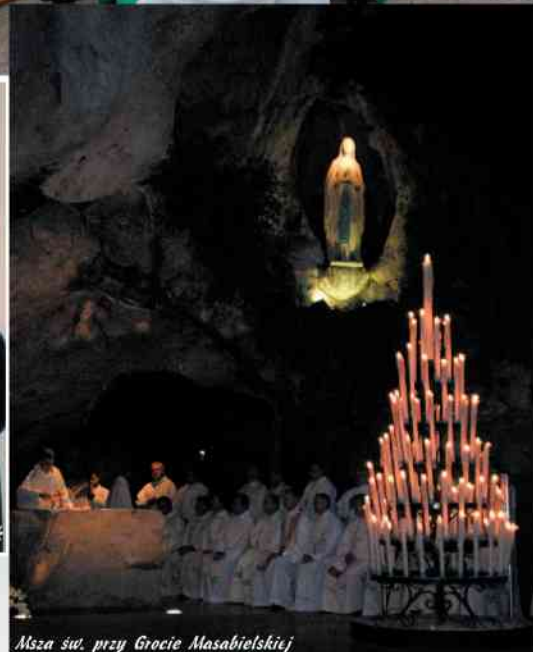
for. ks. T. S.

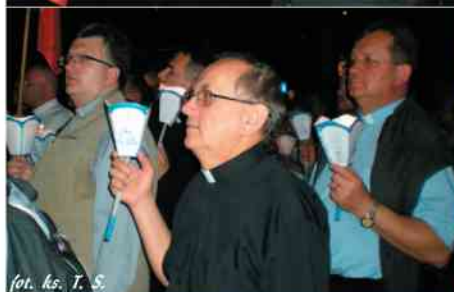
Nabożeństwo różańcowe

ks. abp Stanisław Nowak

Msza św. przy Grocie Masabielskiej

for. ks. T. S.

ks. abp R. Czekalski

for. ks. T. S. - Zjazd duszpasterski

for. ks. T. Sokół

Ep Jacques Perrier

Zjazd - wręczenie nominacji

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU: UBEZPIECZENIA I ODSZKODOWANIA

WSZELKIE UBEZPIECZENIA OSÓB I FIRM: - SAMOCHODOWE ZE STAŻEM Z POLSKI - MIENIE - OC - ZDROWIE - NW - LOKATY - RENTY

14, Résidence du Lac BP 27 - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

Wjazd: zjazd z kierunku Pontoise z Gare du Nord: stacja Enghien les Bains. Z dworca: iść peronem w lewo, po wyjściu w prawo ulicą Charles de Gaulle do nr-u 52 bis i przejściem między domami do końca, potem w lewo pasaż pod arkadami. Biuro za wejściem do rezydencji nr 14. Wjazd: zjazd z kierunku Pontoise: A 15 w kierunku Cergy Pontoise, zjazd nr 2 - Argenteuil Orgemont prawym pasem na Epinay i prosto 14 światel - do jeziora w Enghien. Na końcu jeziora w lewo i w prawo na parking kasyna na poziom B. Wyjście: rue Général de Gaulle - centre ville.

HAFTOWANE OBRUSY OŁTARZOWE SZATY LITURGICZNE, SZTANDARY

Urbanowicz - Haft

Zamów nasz bezpłatny KATALOG wraz z pakietem reklamowym!

☎ (0048) (71) 354 - 04 - 06 sklep@urbanowiczhaft.pl

SKLEP INTERNETOWY

www.urbanowiczhaft.pl

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
7,50€

POLSKA
0811 600 311
01 70 75 19 11

POLSKA
0811 600 311
01 70 75 19 11

**PEŁNA SATYSFACJA
100%
Z WYKONYWANIEM**

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00 - 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com